

PROSINEC 2023 | LEDEN 2024 ■ ZDARMA

ČASOPIS RADNICE MČ PRAHA 5

Pětka
www.praha5.cz

TÉMA

O pomoci lidem bez domova
a příběh hlídače Míry **str. 8–9**

HISTORIE

Schwarzenbergové v dějinách
páté městské části **str. 20–21**

ŠŤASTNÉ VYPLUTÍ DO ROKU 2024

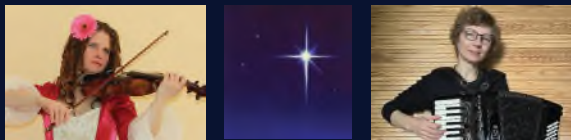
**Rozhovor s olympijskou
plavkyní a evropskou
šampionkou
Bárou Seemanovou**
str. 16–18

Zveme Vás na

ADVENTNÍ KONCERT

ve čtvrtek 21. prosince, v 17 hodin

Účinkují: Vesna V. Cáceres – zpěv, akordeon
Dana Klásková – housle, zpěv

LAMPÁRNA

Lidická 31, Praha 5

Vstupné dobrovolné, koncert se koná za finanční podpory MČ Praha 5.

www.duodana.cz

NÁRODNÍ MUZEUM : 205 let

KURZ VAŘENÍ (NEJEN) PRO ZAČÁTEČNÍKY

Na kurzu se pod vedením lektorky
Aleny Anežky Gajduškové naučíte vařit
základy tradiční české kuchyně.

11. ledna	Knedlíky
15. února	Poctivá polévka
21. března	Velikonoční mazanec
25. dubna	Slané bílé pečivo

čas | 17.00 – 20.00 h

cena lekce | 850 Kč

informace a rezervace | katerina.musilkova@nm.cz

Národopisné muzeum Národního muzea
Letohrádek Kinských, Praha 5

Městská část Praha 5
vás srdečně zve na
ADVENTNÍ KONCERT
pod záštitou
ŠTĚPÁNA RATTAYE

Antonio Vivaldi
Čtvero ročních dob
s recitací průvodních sonetů

neděle 10. prosince od 15:00
kostel sv. Jana Nepomuckého, Košíře

Luboš Důdek &
Collegium Pontes Musici

následuje komentovaná prohlídka kostela

vstup volný

Více informací na www.praha5.cz
www.pontesmusici.cz nebo na tel. 723 117 050

Dům dětí a mládeže Praha 5
Štefánikova 235/11, 150 00 Praha 5
Tel.: 257 323 918, IČO: 45242941
www.ddm.praha5.cz, účtu: 2700287734/2010
<https://www.facebook.com/dumdetiamladezepraha5>

10. 12. 2023
10.30 - 13.30

Divadlo v Rozmarýnku

Betlém a Mikuláš

Místo konání: PRAHA 5 DDM Štefánikova 235/11

Sraz účastníků: v Rozmarýnku

Divadelní představení je určeno pro děti 3-12 let, případně jejich doprovod.

Po divadle přijde Mikuláš s nadílkou.

Cena: 330 Kč (za osobu)

V ceně zahrnuto: divadelní představení, Mikuláš s nadílkou, pedagogický dozor.

Více informací najdete na webových stránkách DDM.

ÚVODNÍK

Vánoce přinášejí novou naději

Milí spoluobčané,
nadhází čas adventu, doba příprav na svátky, které většina z nás považuje za ty úplně nejkrásnější. Už jako děti nás zasáhlo to drobné chvění z netrpělivosti, opojná nálada ze všech těch zvláštních vůní, chutí a světlých, neodbytná touha proniknout aspoň trochu do vánočního tajemství. Jistě, nemohli jsme dlouhé týdny usnout hlavně kvůli představě dárků, které dostaneme. Ale celé kouzlo spočívalo v něčem trochu jiném. Zažívali jsme zkrátka něco, co přesahovalo náš hmotný a racionální svět, co podněcovalo naši fantazii a bystřilo naše smysly i emoce.

Dnes Vánoce milujeme především proto, že dělají šťastnými naše děti a vnoučata. Přetrpíme mnohdy chaotické a vyčerpávající zařízení „hezkyých svátků“, protože na konci nás čeká nejsladší odměna – rozzářené oči a vděk našich nejbližších. Dělat nezištně druhým radost, přinášet jim štěstí, to patří k nejdůležitějším lidským počinům. Myslím, že tohle poselství Vánoc bychom měli co nejvíce uplatňovat i v ostatních částech roku a nejen vůči členům vlastní rodiny.

Možná je to nadějný způsob, jak by se nám mohlo i v Praze 5 žít o něco lépe. Naděje je totiž na Vánocích úplně to nejdůležitější. V období, kterému vládne pevnou rukou noc, se radujeme z Ježíšova narození. I když jsme třeba tzv. nevěřící, znamená pro nás

jiskřičku naděje, že svět možná nakonec neskončí v temnotě a chaosu. S touto nadějí uzavíráme jeden roční cyklus a vstupujeme do nového, který nám může přinést změnu, po které už třeba dlouho toužíme. Ta nám ale nespadne jen tak do klína, musíme se o ni zasloužit. Svým rozhodnutím, pozitivním myšlením a smysluplnou aktivitou. Šťěstí přeje připraveným.

Symbolem Vánoc je pro mě osobně především setkávání. Nejen s rodinou, ale i s přáteli či známými, s nimiž jsme se během roku nestihli potkat. Sváteční atmosféra vybízí ke vzájemnému vzpomínání a bilancování, ale narodí se v ní i různé společné plány. Městská část by měla setkávání lidí – svých občanů a sousedů – co nejvíce podporovat. Tuto zimu k tomu dává příležitost třeba nová ledová plocha, kterou jsme vybudovali a zprovozнили na Hořejším nábreží nad náplavkou. Přijďte si ji s dětmi vyzkoušet! Kromě pohybu a zábavy vám nabídne i výhled na krásná pražská panoramata. Možná budete mít chvíli pocit, že se vám splnilo dávné tajné vánoční přání a bruslíte přímo na zamrzlé hladině Vltavy...

Přeji Vám všem i Vaším blízkým krásné a požehnané Vánoce a do nového roku jen vše dobré!

Vaše starostka
Radka Šimková

Radka Šimková
starostka MČ Praha 5
radka.simkova@praha5.cz
+420 604 296 704

Kde nás najdete...

www.praha5.cz

mcpraha5

@mcpraha5

Praha 5

@mcpraha5

Dovolujeme si vás upozornit,
že na akcích MČ Praha 5
jsou pořizovány zvukové a obrazové
záznamy k dalšímu využití v médiích.

MIKULÁŠSKÁ
NADÍLKA

Zveme všechny hodné děti a jejich rodiče na mikulášskou nadílku!

Během této události se můžete těšit na doprovodný program, který zahrnuje nejen opékání špekáčků, ale také možnost užít si **BRUSLENÍ NA NEJVĚTŠÍM KLUIŽISTI V PRAZE!**

KDY:
5. 12. 2023
17:00–19:00

KDE:
Kluziště
Hořejší nábreží
(Aréna sportu)

ZPRAVODAJSTVÍ

RADNIČNÍ JEDNOHUBKY

Přinášíme vám výběr z rozhodnutí rady a zastupitelstva Prahy 5 z konce října a listopadu.

Developerský příspěvek na rozvoj

Společnost Blue Future poskytne Praze 5 investiční příspěvek ve výši téměř 7,6 milionu korun. Ten bude určen na rozvoj či zlepšení zdejší veřejné infrastruktury. Plnění souvisí s projektem 7podlažního domu se 122 byty, který chce investor postavit na Barrandově. Pro realizaci tohoto záměru je potřeba změna územního plánu, s níž rada městské části souhlasí.

Pomoc lidem bez domova

Praha 5 požádala magistrát o dotaci na pomoc lidem bez domova v roce 2024. Prostředky ve výši 153 tisíc korun by měly znovu směřovat do programu „Naděje“, který je realizován kombinací pěší terénní práce a provozování mobilní jednotky. Program nabízí klientům sociální poradenství, základní zdravotní ošetření i materiální pomoc (potraviny, hygienické potřeby, ošacení).

McDonald's se postará o zeleň

Společnost McDonald's ČR, která má sídlo v Praze 5, poskytla městské části finanční dar v hodnotě 50 tisíc korun. Peníze budou využity na péči o zeleň na pěší zóně Anděl. Konkrétně se jedná o závlaku více než třicítky jinanů a paulovnií, které zde rostou, a rovněž dojde k ošetření stromů proti korní spále.

Chystá se obnova dalšího parku

Příprava revitalizace parku Na Pláni je zase o krok dál. Radní schválili detailní záměr vypsání výběrového řízení na stavební práce. Projekt za téměř 36,5 mil. korun bez DPH zahrnuje terénní a sadové úpravy, řešení odvodnění, ale také vybudování pěší propojky do ulice K Vodojemu, nového objektu zázemí, dětského a workoutového hřiště a komunitní zahrady.

Nová mateřská škola v Lihovaru

Radní vyjádřili kladné stanovisko ke zřízení nové církevní školky. Tu chce vybudovat Arcibiskupství pražské v rámci bytového komplexu, který se staví v lokalitě bývalého lihovaru. Mateřská škola Komínek v přízemí domu č. 5 by měla mít dvě třídy pro zhruba 50 dětí. Se zahájením jejího provozu se počítá od 1. září 2024, zápis dětí bude na jaře.

Oprava hřiště na minigolf

Zchátralému 18jamkovému hřišti ve vnitrobloku mezi Voskovcovou a Pivcovou ulicí na Barrandově se vrátí jeho původní krása. Dojde také k úpravě zázemí a k doplnění mobiliáře. Jedná se o realizaci návrhu, který uspěl v participativním rozpočtu v roce 2021. Rekonstrukci za 2,5 mil. korun včetně DPH bude na základě usnesení rady provádět společnost IC Holding.

Podpora sportu na Barrandově

V zastupitelstvu se našla shoda na podání návrhu na změnu územního plánu, která by rozšířila stávající sportovní plochy při ulici K Barrandovu. V pruhu mezi školním hřištěm a protihlukovou bariérou chce radnice v budoucnu vybudovat například skatepark nebo pumptrack. Zároveň vznikne kultivované propojení z ulice Ke Smíchovu směrem k aquaparku.

Za smíchovská sportoviště!

Zastupitelé Prahy 5 vyzvali magistrát k zachování sportovních ploch na Smíchově. Opakovaně tak reagují na záměr výstavby obytného projektu „Semíkův břeh“ na pozemcích kolem někdejšího Erpet Centra. Městská část chce, aby příslušné orgány magistrátu odložily rozhodnutí o nezbytné změně územního plánu, dokud nebude vyřešena náhrada sportovní infrastruktury na daném území.

Uvolněných zastupitelů je méně

Na základě usnesení klubu České pirátské strany došlo ke snížení počtu uvolněných členů Zastupitelstva Prahy 5 o jednoho. Jiří Krátký (Piráti) tak bude nadále předsedat Výboru školskému už jako neuvolněný zastupitel. Naopak zastupitelé uvolněnými pro výkon své funkce zůstávají starostka, tři místostarostové, pět radních, čtyři předstodové výborů a dva předstodové komisi. ■

ZMĚNA DISTRIBUCE PĚTKY

Spuštění nového systému distribuce se plánuje na duben 2024.

Má odstranit problémy s nechtěnými výtisky a špatným doručováním.

Vznikne nová síť více než 100 míst po celé městské části, kde bude měsíčník k vyzvednutí – v knihovnách, kulturních institucích, obchodech, restauracích, zdravotnických zařízeních či ve školách.

Změna přinese ekonomické úspory a zachová dobrou dostupnost pro čtenáře, kteří Pětku chtějí číst.

DOPORUČÍTE NÁM NEBO NABÍDNETE VHODNÉ MÍSTO, KTERÉ BY MOHLO SLOUŽIT K DISTRIBUCI ČASOPISU?

Hledáme vnitřní prostory kdekoli v Praze 5, které navštěvuje dostatek lidí.

Vaše náměty a nabídky uvítáme na e-mailové adrese marcel.pencak@praha5.cz. Děkujeme za spolupráci.

PAMÁTKOVÁ PÉČE

Praha 5 chce zachránit Schieszlovu vilu

K okamžitému zastavení veškerého stavebního ruchu v souvislosti s přestavbou Schieszlový vilu vyzvali v listopadu radní Prahy 5. Ti chtějí z vilu co nejdříve učinit kulturní památku a zároveň vyzývají magistrátní orgány k revizi rozhodnutí o povolení demoličních prací.

„Prioritou městské části je ochrana charakteru cenných částí Prahy 5, zejména pak vilových čtvrtí z první poloviny 20. století. V tomto konkrétním případě byla městská část jediná, kdo v rámci povolo- vacího procesu o ochranu historických hodnot aktivně usiloval,“ řekla starostka Prahy 5 Radka Šimková (Praha 5 sobě) s tím, že hlavní město ani nikdo další z účastníků řízení námítky překvapivě nepodal, přestože přinejmenším nejbližší sousedé byli podle dostupných informací o záměru přestavby vilu dopředu informováni.

Praha 5 proto nechá přezkoumat stanovisko městských památkářů a úředníků z odboru územního rozvoje, kteří posuzovali soulad stavebního záměru s územním plánem a jejichž postoj k demoličním pracím zjevně nebral v úvahu, že vila stojí v památkové zóně Smíchov.

Zvolení zástupci páté městské části tímto rozhodnutím také reagovali na výzvu Petičního výboru za záchranu Schieszlový vilu, aby se připojili k úsilí o záchranu původní podoby objektu s velkou historickou hodnotou – dům pochází z roku 1912, přičemž si ho nechal postavit významný po-

Foto: René Volfik

Praha 5 nechá přezkoumat stanovisko městských památkářů a úředníků z odboru územního rozvoje

litik a spolupracovník prezidenta T. G. Masaryka Josef Schieszl.

„Je nepřijatelné, aby civilizovaná kulturní společnost nepodnikla všechny zákonné kroky k ochraně svých památek. Nemůžeme nečinně přihlížet devastaci svého kulturně-historického bohatství. Schieszlova

vila není jen cennou kvalitní stavbou z první republiky, ale také významným historickým místem,“ napsala v otevřeném dopise řada osobností ministru kultury a místního rozvoje i pražskému primátorovi. Žádá, aby úřady co nejrychleji stavební řízení přezkoumaly. ■

SPORT A VOLNÝ ČAS

Děti na Barrandově se mohou vyřádit při florbalu

Jště lepší zázemí pro halové sporty nabízí sportovní aréna na Barrandově, kde nedávno proběhla rekonstrukce přetlakové haly. Aréna Barrandov je využívána zejména pro florbalové tréninky a sportovní akce přílehlých škol a školek, které na sportovním programu pro děti spolupracují s florbalovým klubem AC Sparta Praha.

Nejvýraznější změnou zrekonstruované haly je nová svrchní plachta haly a celkový nový povrch, který je určen přímo pro kolektivní halové sporty a snese příslušnou zátěž. Hala má také nové osvětlení, florbalové branky a florbalové mantinely. Do Arény Barrandov vede nový vchod pro diváky, který je hned vedle dveří zděného zázemí, ve kterém se nachází recepce, šatna a sociální zázemí. Vstup pro hráče pak vede přímo ze šaten samostatným vstupem do haly.

Malí i velcí florbalisté se mohou za míčkem prohánět po opravené hale

Díky rekonstrukci se prostor uvnitř haly opticky zvětšil, protože kolmé stěny nezabírají místo v přímé blízkosti hřiště, jako tomu bylo dříve.

„Pro klub je rekonstruovaná nafukovací hala velká věc a uzavírá se tím několikaletý projekt a náš záměr vybudovat na Barrandově plně funkční halu s perfektním zázemím,“ uvedl Miroslav Meda, generální

manažer florbalového oddílu AC Sparta Praha, která v aréně provozuje sportoviště. Nábor dětí ve věku 6–14 let do florbalového klubu AC Sparta Praha probíhá po celý rok – kdo by chtěl hrát florbal v nové Aréně Barrandov, může kontaktovat šéftrenéra Akademie Barrandov Miroslava Šnajdra: e-mail: miroslav.snajdr@sparta-florbal.cz, tel.: 721 411 603.

Rekonstrukce se uskutečnila také díky podpoře páté městské části.

„Obnova chátrající sportovní infrastruktury je přesně to, co chceme podporovat. Modernizace haly na Barrandově poskytuje dětem kvalitní sportovní prostředí a skvělé zázemí. Jsem moc ráda, že jsme se na tom mohli podílet,“ řekla místostarostka Prahy 5 Monika Shaw Salajová (Sen 21) s tím, že radnice páté městské části letos vydala na opravu nafukovací haly 1,2 milionu korun a loni půl milionu.

„Rekonstrukcí haly klub navázal na výstavbu potřebného zděného zázemí se sportovním sálem. Tehdy se MČ Praha 5 rozhodla pro větší finanční podporu i na základě nevěřejné sbírky, kdy rodiče mladých sportovců a členové florbalového klubu přispěli částkou téměř půl milionu korun,“ dodal zástupce Zdeněk Doležal (ODS). ■

Foto: René Volřík

Příkladem úspěšného letošního projektu je dětské hřiště ve vnitrobloku mezi ulicemi Záhorského, Voskovcova a Štěpařská

PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET

Lidé rozhodli o nejlepších sousedských projektech

Nejen lidé, ale i pejsci si přijdou na své poté, co se z plánů do reality přestěhují projekty, které uspěly v rámci právě skončeného 7. ročníku participativního rozpočtu. Účastníci oblíbeného projektu participativního rozpočtu vybrali jako jeden z projektů i psí hřiště.

Kromě psího hřiště na Barrandově (288 hlasů) uspěly další velmi pěkné projekty: skluzavka do svahu Žvahov (108 hlasů), revitalizace Husových sadů (88 hlasů), workoutové hřiště v Jinonicích (82 hlasů) a nová knihobudka (57 hlasů).

Do letošního ročníku participativního hlasování se zapojilo 474 obyvatel, přičemž nejvíce jich bylo z Hlubočep – 215 lidí.

Každý z hlasujících občanů měl k dispozici dva pozitivní hlasy – tedy k podpoře projektů – a jeden negativní čili odmítavý hlas vůči nějakému záměru.

Participativní rozpočet je důležitý nástroj komunitního plánování. Městská část každý rok vyčlení určitou finanční částku, která poté slouží k uskutečnění projektů vybraných přímo občany. Letos byly vyčleněny 2 miliony korun. Celý proces má tyto fáze: předložení návrhů, jejich vyhodnocení, následné hlasování a posléze realizaci. Každý návrh je pod-

roben zevrubnému prověřování. Je nezbytné prozkoumat zejména to, jestli lze na daném území provést navrhované změny, což zpravidla vyžaduje komunikaci s Magistrátem hlavního města Prahy, Národním památkovým ústavem, Technickou správou komunikací a dalšími dotčenými subjekty. Prověřování se týká také předpokládané finanční náročnosti – předpokládané roční provozní náklady nesmějí přesáhnout 15 procent finančních prostředků na realizaci. Projekty zároveň musejí mít dlouhodobý a investiční charakter.

Letos se uskutečnil již 7. ročník participativního rozpočtu, přičemž premiérově se konal také 1. ročník školního participativního rozpočtu. Ten proběhl v rámci základních škol na MČ Praha 5.

O tom, že si občané participativní spoluúčast na projektovém plánování pochvalují, svědčí i počet těch, kteří si přejí pokračování tohoto projektu – 82 procent. ■

Více informací o participativním rozpočtu zájemci naleznou na www.zlepsujpetku.cz

ENERGETIKA

Za energie MČ letos rekordně ušetřila. A co dál?

Týmu energetického managementu naší městské části se v letošním roce podařilo dosáhnout výrazných finančních úspor. „Díky centralizaci nákupu a přechodu na spotový trh jsme letos dosáhli v nákupu elektřiny a plynu celkové úspory 5 401 102 Kč,“ potvrzuje zastupitel Jaroslav Pašmík, který měl jako bývalý starosta energetiku v gesci. Energetické hospodářství městské části je rozsáhlé. Jednak představuje budovy úřadu, jako je radnice, ale zahrnuje také například všechny zřizované školy a školky. Celkově se jedná o stovky odběrných míst.

V energetice se městská část zároveň aktivně připravuje na příští rok. „Abychom dál optimalizovali náklady na energie, přistoupili jsme již na začátku podzimu k nákupu energií přes elektronickou aukci na celý příští rok,“ vysvětluje Jaroslav Pašmík a dodává: „Nákup jsme provedli na burze PXE. Jako dodavatel elektrické energie zvítězila firma Tedom energie. Jako dodavatel plynu zvítězila v elektronické aukci Pražská plynárenská. Abychom mohli pružně reagovat na vývoj trhu, uzavřeli jsme smlouvy s výpovědní lhůtou dva měsíce.“ Představitelé radnice věří, že zvolený postup přinese městské části z pohledu cen energií nejlepší možný výsledek.

Energetický management městské části se ovšem neskládá pouze z centralizace nákupu a optimalizace cen energií. Zahrnuje také oblast úspor energií, které chce městská část dosahovat rekonstrukcemi energetických hospodářství (například kotelen). Dále se Praha 5 připravuje na budování obnovitelných zdrojů. K tomuto tématu se v příštím roce chystá soutěžit o dotace a granty.

„V úsporách má současná koalice moji plnou podporu, a proto doufám, že se jí spotřeba energií podaří skutečně snížit. Stále mě však mrzí, že koalice nepokračuje v práci na certifikaci energetického managementu podle normy ISO, kterou jsem začal. To by totiž vedlo k dalšímu zvýšení efektivity ve spotřebě energií, revizi odběrných míst, nastavení měřitelnosti výdajů a díky tomu nakonec i k ještě větším úsporám,“ myslí si opoziční zastupitel Jan Kavalírek (TOP 09).

Obsah certifikace ISO se na rozdíl od předchozí politické reprezentace podle Pašmíka prakticky naplňuje. Na formální stránku se zaměří příští rok. ■

SPORT A VOLNÝ ČAS

Hořejší nábřeží otevírá brány pro sportovce všech věkových kategorií

Hořejší nábřeží se proměnilo v moderní a multifunkční areál s novým názvem „Aréna sportu“. Tato revitalizace přináší do páté městské části nejen nový život, ale i prostor pro vyznavače různých sportů a volnočasových aktivit. Aréna sportu se nachází na rozhraní ulic Vltavská a Hořejší nábřeží.

„Prostor je unikátní ve svém multifunkčním využití. Přes zimu nabídne krásné obrovské kluziště hned vedle Vltavy a přes léto bude sloužit třeba jako venkovní prostor pro sportovní a kulturní akce. Je zde krásné spojení sportu, zeleně a veřejného prostoru,“ říká místostarostka Prahy 5 Monika Shaw Salajová (Sen 21).

Jedním z klíčových prvků revitalizace je rozdělení multifunkčního areálu na dvě části. Ta první, nazvaná Skatepark, představuje otevřený prostor pro freestyle sporty. Architektonický návrh přitom klade důraz na demontovatelnost a mobilitu překážek, což umožňuje prostor různě uspořádat a kreativně využít. Barevnou inspirací bylo sousední multifunkční hřiště a díky tomu šedo-červený povrch vhodně doplňují překážky v modré barvě. V této části nechybí ani piknikový stůl, který poskytuje příjemné posezení, zároveň může dobře posloužit jako výborný freestyle prvek. Druhá část Arény sportu je vyhrazena pro fitness nadšence a milovníky kolektivních sportů. Poskytuje fitness stroje, fotbalové a basketbalové hřiště. Ojedinělým prvkem v zimní sezóně je přitom mobilní ledové kluziště o rozměrech 40 × 20 metrů, které bude moct veřejnost využívat zdarma od prosince do konce února. Dopejdne bude kluziště k dispozici základním i mateřským školám, které ho budou moct využít pro výuku bruslení.

Foto: Veronika Eichler

Rekonstrukce trvala přesně jeden rok a celková cena areálu činí 45,9 milionu korun včetně DPH

Provozování Arény sportu zajišťuje Dům dětí a mládeže Prahy 6, který se postará o veškeré potřebné služby. Areál dále nabídne také kavárnu, půjčovnu bruslí a moderní toalety. Kompletní informace, včetně otevírací doby a možnosti komerčního pronájmu, budou k dispozici na stránkách www.arena-sportu.cz. Příprava rekonstrukce včetně výběru zhotovitele stavby spadá ještě do minulého volebního období. Současné vedení radnice potom při realizaci investice narázelo na různé technické problémy. „Hořejší nábřeží byl projekt, který nám dal s radním Milanem Vrkočem opravdu zabrat. Stálo nás to hodně práce, protože jsme do poslední chvíle naráželi na jednu překážku za druhou. Všechno ještě není v ideálním stavu, ale již nám nic nebrání kluziště otevřít. Moc se na to těším a doufám, že přijdete!“ doplnila místostarostka Shaw Salajová. Náklady na investiční akci vyšly městskou částí na necelých 46 milionů korun, z čehož 13,8 mil. pokryla dotace od magistrátu.

Jde o první hřiště svého druhu v Česku. Je totiž multifunkční, protože se v zimě dokáže proměnit na kluziště a v létě nabídnout tartanový povrch. Zatím se však neví, jakým

způsobem budou reagovat technologie, které mají zajišťovat ledovou plochu. Pořadatelé věří, že budou fungovat bez problémů, přesto žádají veřejnost, aby byla zpočátku, než se provoz plně zaběhne, tolerantní.

„Mým cílem bylo umožnit celoroční sportovní využití této lokality a zároveň zajistit Smíchovanům ledovou plochu, aniž bychom je v zastavěné části Smíchova obtěžovali hlukem z provozu a zábořem parkovacích míst. Doufal jsem, že nové vedení radnice dotáhne mou koncepci, tedy vysoutěží provozovatele tak, aby ani veřejné bruslení či jiné aktivity pro občany nebyly hrazeny z veřejných prostředků. To se bohužel nestalo a provozovatel, tedy DDM Praha 6, získal kromě tohoto areálu i veškeré finanční prostředky potřebné k provozování,“ řekl k revitalizaci opoziční zastupitel David Dušek (STAN).

Vedení radnice je přesvědčeno, že investice přinese celé metropoli nové možnosti pro sport, volný čas a setkávání se napříč všemi vrstvami obyvatel a mohla by se stát zároveň příkladem dobré praxe pro další podobné projekty, jež spojují potřeby komunity s moderním designem a aktivním životním stylem. ■

DIGITALIZACE

Příprava na e-doklady

Od poloviny příštího roku by se měla Praha 5 připojit k projektu eDokladovka, který umožní lidem prostřednictvím mobilní aplikace prokazovat totožnost. Projekt má být spuštěn v lednu 2024, přičemž jako primární doklad bude zobrazovat občanský průkaz. Další doklady – samozřejmě včetně řidičského průkazu – budou postupně přibývat. Aplikace však bude doklady pouze duplikovat, nepůjde tedy o plnohodnotnou náhradu za současné plastové kartičky. Radnice Prahy 5 nyní připravuje vše potřebné pro zprovoznění eDokladovky, včetně příslušné IT kooperace. ■

Vývoj a přípravu eDokladů může veřejnost sledovat např. na <https://edoklady.gov.cz>.

OCENĚNÍ PRO MČ

Pětka pěkně třetí

Pětkou „bronzovou“ medaili v soutěži Přívětivý úřad získala radnice Prahy 5, která se tak v rámci metropole zařadila hned za první Prahu 12 a druhou Prahu 7. „Přívětivost a vstřícnost zaměstnanců v odborech, které mají přímý kontakt s klienty, a schopnost rychle a dobře vyřizovat životní události – to považuji za hlavní důvod, proč jsme ocenění získali,“ řekla tajemnice Úřadu MČ Prahy 5 Kateřina Černá, která zároveň připomněla skutečnost, že pod radnici spadá jeden z největších pražských obvodů s velmi intenzivní agendou. ■

TÉMA

POMOC POTŘEBNÝM

Lidem v nouzi udělá radost i vlídné slovo

Hlavně lidem bez domova, osamělým seniorům a dětem se špatným zázemím je určena pomoc od neziskových organizací, které pomáhají jak speciálními projekty, tak materiálně. Nechybí ani unikátní projekt, který přibližuje život na ulici prostřednictvím průvodců z řad bezdomovců. Chce přispět k větší empatii vůči této nejzranitelnější skupině spoluobčanů.

Parkovištěm u Radlické kulturní sportovní prochází menší chlapec ve flanelce a s velkým kloboukem. Kolem nohou se mu motají dvě odrostlá kořata. Otevírá vrata do areálu, kde se pořádají kulturní akce a různé párty. „Dřív tu měli problémy s nezvanými hosty, teď, když jsem tu já, se situace o hodně zlepšila a nikdo cizí sem neleze,“ říká.

Čtyřiapadesátiletý bezdomovec Míra tu letos začal pracovat jako hlídač a údržbář. Je to celoživotní pankáč a tulák. Na vojnu šel ještě za komunistu, když se vrátil, bylo po revoluci a ocitnul se v divokých devadesátkách. Původně vystudovaný železničář žil vždy mimo systém. „Je to sice svoboda, ale má mantinely. Můžu jet kamkoliv, ale nemám na to. Žiju ze dne na den, ale jsem vlastně bezstarostný člověk,“ vysvětluje a jedním dechem připouští, že je to někdy velká deprese. Jeden čas pobýval v cizině, žil ve skvotech, na nádraží a ulici. Ochutnal drogy, ale hlavně dost pil.

Před časem začal spolupracovat se sociálním podnikem Pragulic, díky tomu se dostal i do neformálního kulturního areálu naproti Ženským domovům. „Je to velký zklidnění. Mám tu knížky, kočky, můžu se osprchovat a být v teple,“ pochvaluje si. Pro Pragulic pořádá prohlídky, v nichž ukazuje veřejnosti odvrácenou tvář Smíchova a místa, kam se jen tak někdo nepodívá. Kromě toho

má i pravidelné tour po Nákladovém nádraží Žižkov. Zájemci si je mohou rezervovat na webu Pragulicu.

Těžký návrat do normálu

Pragulic je unikátní tým, že umožňuje veřejnosti poznat a zažít svět lidí bez domova, čímž mění zažité stereotypy týkající se oblasti bezdomovectví. Průvodci jsou přítomni ty nejpovolanější osoby – lidé, kteří sami poznali úskalí ulice jako bezdomovci.

„Pragulic letos funguje jedenáctým rokem, za tu dobu prošly naší organizací desítky průvodců a jejich osudy byly různé,“ popisuje zakladatelka Pragulicu Tereza Jurečková. Zkušenosti z Pragulicu jsou velmi cenné, protože na relevantním vzorku lze ukázat nejen každodenní bezdomoveckou realitu, ale také nástrahy, jež čekají na ty, kteří se rozhodnou vrátit zpět na „druhý břeh“, do normálního života.

„I když se při návratu do běžného života podaří pokrýt základní lidské potřeby, jako je jídlo, pravidelná práce a střecha nad hlavou, často nakonec nad vším zvítězí alkohol nebo drogy,“ vysvětluje Jurečková. Příběhů, kdy se člověk z ulice stal nezávislým na cizí pomoci, založil fungující rodinu a žije bez dluhů, je tudíž málo. Přesto by měl každý dostat šanci – jak ji využije, je už na něm.

Kromě dluhů a závislosti na alkoholu a drogách představuje jeden

Pragulic je unikátní tým, že umožňuje veřejnosti poznat a zažít svět lidí bez domova, čímž mění zažité stereotypy týkající se oblasti bezdomovectví.

Foto: René Volfík

Míra je celoživotní pankáč a tulák, teď se jeho život mění díky nové práci

z největších problémů lidí na ulici narušená psychika. Vzhledem k tomu, že nemálo bezdomovců se rekrutuje z dětí z dětských domovů, je třeba zaměřit pozornost nejen na materiální pomoc, ale i na psychické zdraví těchto dětí.

Rozjímání i naděje

Jak konkrétně mohou pomoci lidé? Nejjednodušší pomoc je samozřejmě materiální. Nejvíce je lidmi bez domova ceněno hlavně nyní, v čase přicházející zimy, teplé oblečení: bundy, svetry, teplé boty, ale i spodní prádlo. Dále pak spacáky, karimatky, stany, běžné hygienické prostředky (v případě žen včetně intimní hygieny). „Samozřejmě se vždy hodí i jídlo a mnozí uvítají stravu pro své psy či kočky. To jsou materiální věci, ale jim pomůže i to, že se na ně nebudeme dívat skrz prsty, když s nimi občas prohodíme pár slov a třeba se jich zeptáme na to, co potřebují,“ podotýká Jurečková.

V Pragulicu za sebou mimo jiné mají velmi zdařilou akci Charitativní gulášek s Radlickou kulturní sportovní, kde pro průvodce a jejich blízké

okolí připravili adventní den, dobré jídlo, pití a praktické dárky.

Vánoce a přípravy na příchod nového roku znamenají pro většinu lidí nejen čas rozjímání, ale také čas naděje. Z bývalých bezdomovců tak nyní mnohem radostněji hledí do nového roku například Míra (rozhovor s ním je součástí tohoto tématu) nebo Ivanka a Zuzka. První se dokázala dostat ze spárů těžké alkoholové závislosti, druhá z drogového pekla. A Zuzka navíc sama nyní pomáhá potřebným na ulici.

Praha 5 bezdomovce přirozeně láká svým charakterem – má řadu zákoutí, kde mohou přespávat, přičemž je zde zároveň vysoká kumulace lidí, obchodní centra i autobusové a vlakové nádraží.

A kdo další pomáhá?

„V rámci našeho pražského dobrovolnického centra spolupracujeme nejen se seniory, ale také se zdravotně postiženými a znevýhodněnými dětmi, ke kterým pravidelně a dlouhodobě dochází dobrovolníci do zařízení nebo do jejich domovů,“ říká Barbora Bezděková z organizace ADRA. Tato organizace také pořádá akci „Darujte a pomáhejte“, která má za cíl obdarovat vánočním dárkem rovněž lidi v nouzi.

Podobně postupuje i další známá organizace – Naděje. Její sbírka „Darujte nohy v teple lidem bez domova“ je určena na nákup teplého oblečení a obuvi pro lidi bez domova. Sociální pracovníci Naděje tuto materiální pomoc distribuují nejen v denních centrech, ale také rovnou v terénu.

Nezahálí ani další známá organizace, jakou je Armáda spásy. Mezi její výrazné aktivity – vedle tradičních projektů – patří i rozsáhlá zdravotnická pomoc potřebným: kromě klasického ošetření jde také o péči o chronická onemocnění, preventivní prohlídky, ale i o možnost registrace u praktického lékaře a vystavení lékařských posudků zdarma.

Skvělou organizací, která sídlí přímo v Praze 5 (ve Štefánikově 21), je Hestia – centrum pro dobrovolnictví.

Ta chystá pro své dětské klienty tradiční vánoční program, aby každá božička na dětské duši přestala alespoň na chvíli trápit. „Rádi bychom byli v rámci komunity v Praze 5 ještě lepším sousedem a aktivnějším členem. Proto bychom rádi nabídli pomoc organizacím, které s dobrovolníky pracují nebo chtějí pracovat a neví si rady nebo řeší nějakou zapeklitost, se kterou se ještě nepotkaly,“ říká ředitelka Hana Vosmíková.

Hestia je tedy připravena pomoci s jakoukoli sousedskou akcí nejen v adventním a vánočním čase, nýbrž v průběhu celého roku. K pomoci dětem a mládeži od 6 do 15 let pak slouží hlavně dobrovolnický program Pět P (pomoc, přátelství, podpora, péče a prevence), který dítěti umožňuje vidat se každý týden se svým vlastním dobrovolníkem – kamarádem, který je mu oporou a podporou v těžké situaci. Na Mikuláše, 5. prosince, pořádá před kostelem sv. Václava naproti radnici Nadační fond humanitární pomoci mikulášskou potravinovou sbírku. Celý její výtěžek bude věnován potravinové bance, která ho předá občanům na Praze 5, jež tuto pomoc potřebují. Jde zejména o samoživitele, pečující i seniory žijící na hranici chudoby. ■

Praha 5 bezdomovce přirozeně láká svým charakterem – má řadu zákoutí, kde mohou přespávat, přičemž je zde zároveň vysoká kumulace lidí, obchodní centra i autobusové a vlakové nádraží.

POTRAVINOVÁ BANKA

Nazmar nepřijde ani odřezek jablka

Bezprostřední pomoc – potraviny zdarma nejpotřebnějším – zajišťují potravinové banky, které tak velmi účinně pomáhají řešit problémy „v první linii“. Každodenní praxi přibližuje Věra Doušová, předsedkyně Potravinové banky pro Prahu a Středočeský kraj.

■ Jak potravinová banka funguje?

Banka do svých skladů sváží z potravinových řetězců potraviny, které třídí, eviduje a poté vydává organizacím pečujícím o spoluobčany v nouzi. Pomáhá ale také příměji, a to potravinovými balíčky určenými jednotlivcům.

Organizace si mohou potraviny vyzvedávat v našich výdejních v Malešicích a Letňanech a jednotlivci v Praze 1, 2, 4, 9 a 10. Výdejny jsou i ve Středočeském kraji.

■ Kdo tvoří vaši klientelu a o jaké potraviny mají lidé největší zájem?

Asi vás nepřekvapí, že hlavními klienty jsou matky samoživitelky, senioři a lidé s nějakým handicapem. Největší zájem je logicky hlavně o trvanlivé potraviny, tedy o masové konzervy a paštiky, cukr, olej, těstoviny a rýži.

■ Odkud tyto potraviny pocházejí?

Nejvíce potravin pochází od obchodních řetězců, ale přispívají rovněž jednotliví občané, jimž není lhostejný osud druhých. Naopak velmi málo darují výrobci.

■ Máte nějaké limity, co se týká čerstvosti?

Základním požadavkem samozřejmě je, že čerstvé potraviny nesmějí být prošlé čili po datu spotřeby. Trvanlivé potraviny mohou být po expiraci. Vůbec samozřejmě nezáleží na tom, že například zelenina nebo ovoce není tvarově krásné a podobně.

■ Které potraviny – kromě již uvedených – tvoří typickou skladbu v potravinové bance?

Z řetězců svážíme především pečivo, ovoce a zeleninu a mléčné výrobky. Neustále máme nedostatek trvanlivých potravin, které v malém množství získáváme od výrobců a ve velkém množství od dárců v rámci celorepublikových sbírek potravin.

Ráda bych zdůraznila, že žádná potravina se u nás neztratí ani nezkaží. My jsme dokonce šli tak daleko, že provozujeme komunitní kuchyň, kde z nerozdaných potravin – jichž ovšem není mnoho – vyrábíme teplé obědy, zavařeniny, kompoty, kečup a další dobroty. Nezpracované zbytky pak putují do kompostu.

■ Má komunitní činnost ještě nějaký rozměr?

V našem komunitním centru v Klecanech pořádáme kurzy vaření a přednášky o tom,

Foto: René Volfík

VĚRA DOUŠOVÁ (76)

Pražská rodačka Věra Doušová (76) vystudovala psychologii a sociologii. Po celý život se věnuje pomoci druhým; to dokázala i svou činností v disentu včetně distribuce samizdatové literatury z Francie. Kromě vedení Potravinové banky pro Prahu a Středočeský kraj pomáhá rovněž individuálně – ze Skandinávie dováží pomůcky pro handicapované. Za svou činnost obdržela různá ocenění, z nichž nejprestižnější je Řád Tomáše Garrigua Masaryka z rukou prezidenta republiky.

proč a jak neplýtvat jídlem. Zároveň zapojujeme do dění osoby, které jsou znevýhodněny na trhu práce. Na veškeré akce zveme lidi z okolí a aktivně je propagujeme.

■ Existuje nějaká aktivita přímo v rámci Prahy 5 či pro její obyvatele?

Praha 5 je v této oblasti velmi aktivní, v tomto roce mimo jiné vyhlásila mikulášskou sbírku potravin, která je velmi potřebná.

■ Jakým způsobem se může do pomoci zapojit jednotlivec?

Už jsme si řekli, že lze darovat potraviny také individuálně – nejlépe v našem skladu v Letňanech, který je otevřený každý den od 7 do 15 hodin. Kdokoli může pomoci i finančně prostřednictvím transparentního

účtu (2801779543/2010). Vítaná je rovněž dobrovolnická výpomoc.

■ Nakolik se na objemu pomoci podepsala ekonomická krize a válka na Ukrajině?

Velmi výrazně. Každý – od individuálních dárců po prodejní řetězce – šetří, kde může, takže lepší časy jsme už v potravinové bance rozhodně zažili. Trendům, nebo spíše výkyvům doby se snažíme čelit jediným možným způsobem, což je povíť a opravdu důkladná každodenní práce.

■ Vy osobně na poli dobročinnosti působíte velmi dlouho, vlastně téměř celý život. Co z vaší praxe nejvíce utkvělo v paměti?

(smích) Máte pravdu, projektů jsem zažila opravdu hodně. Ráda vzpomínám například na přesídlení našich krajanů – volynských Čechů – z okolí Černobylu. Tehdy jsem měla skutečně dobrý pocit, že se něco pořádného povedlo. Nicméně mně stále dělá radost každá konkrétní pomoc, byť by byla sebemenší. Vyznávám krédo, že jsme na světě proto, abychom si navzájem pomáhali.

■ Čím bychom se v potravinové pomoci nejpotřebnějším měli inspirovat jinde?

Líbí se mi dobře organizovaný model v Lisabonu, kde každý večer nákladní auta „sesbírají“ v obchodních řetězcích neprodané potraviny, které pak zavezou do skladů potravinové banky. Tam čeká několik desítek dobrovolníků. Ti poté všechny přivezené potraviny roztřídí, „zinventarizují“ a připraví pro výdej. Jde o skutečně masivní a perfektně organizovanou pomoc. ■

SOCIÁLNÍ PROSTOR

POMOCNÁ RUKA

Cizinci poznávají českou kulturu

Usnadnit začlenění a vzájemné poznávání. To je cílem projektu, který se na Praze 5 zaměřuje na integraci cizinců do české společnosti.

Tak jako v předchozích letech podporuje ty nejžádanější aktivity: zlepšení informovanosti a komunikačních dovedností formou vzdělávacích aktivit dětí a dospělých lidí z jiných zemí. Každý z nich, kdo má zájem, se může zúčastnit zdarma. Projekt, který se zaměřuje zejména na sdílení společenských a kulturních hodnot, končí 1. prosince 2023.

Stále probíhá prezenční kurz češtiny pro Ukrajince, a to v Komunitním centru Louka. Jako každý rok je největší zájem o doučování češtiny pro děti jiných národností přímo v mateřských a základních školách, které sídlí v páté městské části. Letos projevilo zájem šest základních a pět mateřských škol.

A co zajímavého se stalo letos? Velký úspěch sklídily online kurzy českého jazyka pro dospělé cizince. V Komunitním centru Konírna připravili pro seniory z komunitního centra a ukrajinské rodiny v červenci akci zvanou IN.DAY čili Integrační a naučnou vycházku Prokopským údolím s opékáním buřtů a grilováním.

První říjnovou sobotu se uskutečnila další akce s názvem „Praha 5 spojuje děti všech

Cizinci se učí, jak lépe poznat českou kulturu

kultur“. V Letohrádku Kinských městská část Praha 5 společně s Národopisným muzeem připravily pro děti základních a mateřských škol odpoledne plné poznání, her, kreativního tvoření, ale i zpěvu, tance a hudby. Děti cizinců a jejich rodiny díky tomu poznaly české tradice a lidovou kulturu.

V Komunitním centru Prádelna se pak 25. října odehrálo integrační odpoledne na téma Mongolsko křížem kražem – koně, písmo, knedlíčky. Na co se mohou účastníci ještě těšit? Ani prosinec nebude chudý

na zajímavé aktivity. Hned na Mikuláše, 5. prosince, se v Komunitním centru Konírna uskuteční poslední letošní akce z tohoto projektu, a to Integrační setkání s tvořivou dílnou pro seniory, ukrajinské občany a jejich rodiny. Na své si tam v adventní atmosféře přijdou všechny věkové kategorie a zúčastnit se po celý den může i široká veřejnost. Celý projekt nazvaný „Podpora vzdělávacích a sociokulturních aktivit směřujících k integraci cizinců v roce 2023 na území MČ Prahy 5“ spolufinancuje Ministerstvo vnitra ČR. ■

KOMPLEXNÍ PÉČE

Palata rozšiřuje sociální služby pro osoby s demencí

Nové centrum sociálních služeb pro klienty se stařeckou demencí a Alzheimerovou chorobou nabídne objekt Palata II, který rozšíří služby stávajícího zařízení na jižním svahu Strahova. „Součástí nových služeb bude i denní stacionář včetně školicího centra pro podporu neformálně pečujících příbuzných klientů,“ sdělil ředitel Palaty Jiří Procházka, který také přiblížil konkrétní využití nových lůžek: Každé ze čtyř oddělení bude disponovat 15 lůžky, dalších sedm jich bude určeno pro předpaliativní a paliativní péči a šest pro denní stacio-

Nové centrum je pro klienty se stařeckou demencí a Alzheimerovou chorobou

nář. Součástí nového areálu je rovněž ordinace praktického lékaře, fyzioterapeuta a některé doplňkové služby, jako například pedikúra či kadeřnictví. Příspěvková organizace Palata – Domov pro zrakově postižené sídlí na adrese Na Hřebenkách 737/5 a zřizuje ji hlavní město. V současné době nabízí 125 lůžek. Objekt byl postaven v roce 1893. ■

SENIORI O VÁNOCÍCH

Nebud'te sami! Nalad'te se na vánoční notu s Elpidou

Ne každý může prožívat advent a Vánoce jako z reklamy. U seniorů to platí dvojnásob. Nezisková organizace Elpida proto nabízí možnost řady setkání.

Naladit na vánoční atmosféru se senioři mohou již ve středu 6. prosince. V Elpidě Na Bělidle 34 se chystá tradiční vánoční jarmark, zdobení stromku, výroba dárků, vystoupení kapely Kolorej a výměna vánočních ozdob. „Máte-li doma vyřazené svícny, ozdoby na stromček, ubrusy a další vánoční dekorace, můžete je donést a někomu udělat velkou radost.“ V 18.00 hodin bude slavnostně otevřena kavárna Stará škola. Elpida připravuje i Štědrý večer pro všechny, kteří chtějí Vánoce strávit ve společném kruhu.

Program mohou zájemci sledovat na webu www.centrum.elpida.cz/program nebo si

pro více informací zavolat na 272 701 335. Celé Vánoce budou seniorům k dispozici také pracovníci na Lince seniorů, kteří mohou ulevit od pocitu smutku z osamění a podpořit. Zavolat zdarma lze na číslo 800 200 007 denně od 8 do 20 hodin. ■

Předvánoční setkání pořádá pro seniory Elpida každoročně

FÓRUM

Otázka měsíce

Jak chránit vilové čtvrti před necitlivou zástavbou?

KOALICE

Ničení charakteru vilových čtvrtí umožnili sami památkáři porušující vyhlášku

Právě problém ničení památkové zóny mne jako předsedu Spolku na ochranu Barrandova přivedl do zastupitelstva. V něm jsem dosáhl rozšíření a zpřísnění pravidel pro posuzování staveb ve vilových čtvrtích a v Komisi kultury a památek prosadil výzvu Radě HMP k přijetí metodiky ochrany památkových zón, jak ji připravil NPÚ spolu s MKČR. Odpověď na položenou otázku je prostá: Stačilo by, kdyby Odbor památkové péče MHMP při vydávání závazných stanovisek respektoval nařízení vyhlášky HMP č. 10/1993 Sb. O tom, že tak nečiní, svědčí čtyři pravomocné rozsudky, kterými jsme ve spolku dosáhli zrušení závazných stanovisek památkářů. Pokud památkáři MHMP nebudou respektovat odborná doporučení NPÚ a znění vyhlášky, radnice by měla žalovat každé další jejich nezákonné závazné stanovisko. Lepší by ovšem bylo dosáhnout nápravy přímo v OPP MHMP. Bez toho ani loňský návrh radnice na rozšíření památkové

zóny nijak nepomůže. Když OPP MHMP dále nebude respektovat vyhlášku, bude se bourat i v rozšířené zóně. Proto jsem i letos inicioval výzvu radnímu MHMP Jiřímu Pospíšilovi, aby tuto záležitost na svém úseku odpovědnosti řešil. ■

Ing. Milan Kryl, místostarosta
E-mail: milan.kryl@praha5.cz

PRAHA 5 SOBĚ

Změna v přístupu přichází pět minut po dvanácté

Ochrana vilových čtvrtí se v posledních desetiletích na Praze 5 nedařila. Došlo k odstranění řady původních domů, které nahradily nové stavby nerespektující charakter místa. Je to smutná vizitka našich předchůdců, kteří ještě v minulém volebním období aktivně podporovali například předimenzovaný projekt místo areálu SANOPZ na Malvazinkách. Od našeho nástupu na radnici se snažíme o změnu. U problematických staveb rozporujeme změny územního plánu, podáváme námítky, odvolání i správní žaloby. V listopadu 2023 jsme vyslovili nesouhlas se změnou územního plánu právě u projektu SANOPZ. V případě Schieszlových vil byla Praha 5 jediná, kdo podal námítky v povolenacím řízení. Hlavní město ani sousedé námítky nevznášeli, památkáři dali kladné stanovisko. V boji proti novým projektům nám hříchy z minulosti svazují ruce. V řízeních se úspěšně argumentuje již existujícími kontroverzními stavbami, díky kterým získávají

potřebná závazná stanoviska památkářů a kladná vyjádření IPRu. Proto také usilujeme o systémové kroky, zejména o pořízení zapsaných územních studií, které mohou přinést v určité míře závaznou regulaci. Pomoci může i rozšíření památkové zóny. ■

Ing. arch. Radek Janoušek, místostarosta
E-mail: radek.janousek@praha5.cz

SEN 21

Magistrátní památkáři musí hájit zájmy občanů, a nikoli pouze developerů

K ochraně vilových čtvrtí před necitlivou zástavbou může vést řada kroků a opatření, o kterých možná jiní napíšu fundovněji. V zásadě je třeba k vilovým čtvrtím přistupovat jako k celkům, které mají být zachovány a jako celky mají právní ochranu. Tak aby bylo dopředu jasné, že tam žádný developer, žádné bytovky (trošku trapně schované pod vzletným názvem „viladomy“) nepostaví. A také bych rád zmínil jednu prozaičtější věc. Pomohlo by, kdyby magistrátní památkáři pod vedením pana Jiřího Skalického začali pracovat tak, jak mají. Kdyby hájili zájmy Prahy a jejích občanů, a nikoli zájmy developerů. Pro začátek by třeba stačilo, kdyby nelhali a nepřevraceli stanoviska Národního památkového ústavu, která si sami vyžádali, a nedávali kladná stanoviska ke stavbám, ke kterým se tento odborný ústav vyjádřil negativně. ■

Václav Láška, zastupitel
E-mail: vaclav.laska@praha5.cz

OPOZICE

Nastavili jsme jasná pravidla pro ochranu vilových čtvrtí, dodržujeme je!

Povinností městské části je chránit vilové čtvrti před naddimenzovanou výstavbou v územních řízeních, kde má samospráva MČ obdobnou pozici jako soused. Není to silná pozice, o souladu s územním plánem rozhoduje od roku 2019 Odbor územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy závaznými stanovisky. Názor občanů a MČ Praha 5 se však často liší od stanovisek státní správy. Proto jsme v minulém volebním období po zavedení pravidel pro posuzování investorských záměrů ve stabilizovaných územích MČ Praha 5 nechali zpracovat Strukturální plán MČ Praha 5. Ten ve své nejpodrobnější úrovni popisuje pro jednotlivá území parametry stávající výstavby a určuje jejich cílový charakter. Tento klíčový dokument pro budoucnost se již stal nástrojem pro jednání s developery, kteří jsou ochotni upravit výstavbu dle pravidel městské části, i nástrojem pro boj s developery, kteří svou necitlivou zástavbou ničí charakter vilových čtvrtí.

Zároveň jsme v minulém volebním období po odborném zpracování podkladů podali žádost o rozšíření památkové zóny Smíchov. Pokud dojde k jejímu rozšíření, získá městská část spolu s památkáři další nástroj k ochraně hodnotných vilových čtvrtí. ■

Mgr. Zdeněk Doležal, zastupitel
E-mail: zdenek.dolezal@praha5.cz

Schieszlova vila musí nastartovat změnu v pravidlech ochrany cenných staveb

Původní architekturu rezidenčních vilových čtvrtí je třeba respektovat a podle mého názoru nastal čas, abychom se zamysleli nad tvorbou pravidel, která budou chránit čtvrti jako celek. V Praze obdivuji zejména rezidenční vilové čtvrti, třeba právě tu v oblasti Hřebenek. Považuji za základní a vlastně konzervativní přístup, aby majitel zachoval charakter dané stavby i s ohledem na okolní stavby a celkový ráz čtvrti. Bohužel se ukazuje, že stávající pravidla nejsou dostatečná.

Osud Schieszlovy vily na Hřebenkách mi určitě není lhostejný. Rozhodnutí stávající koalice Prahy 5 se nakonec neodvolat po zamítnutí jimi vznesených námitek považuji za velmi nešťastné. Rozhodně tomu osobně nerozumím a vidím zde patrný rozpor mezi předvolebními hesly a reálnými činy.

Tohle je určitě oblast, která přímo vybízí ke spolupráci koalice s opozicí, a věřím, že se vilu nakonec povede zachránit. Rozvoj v oblastech, kde to dává smysl, TOP 09 určitě podporuje, ale rovněž se jako strana hlásící k tradicím a konzervativním hodnotám nehodláme smířit s bouráním architektonicky a historicky cenných staveb, jako je právě Schieszlova vila. ■

Ing. Savina Finardi, Ph.D., zastupitelka
E-mail: savina.finardi@praha5.cz

Zachování klenotů Prahy 5

Charakteristický ráz vilových čtvrtí je důležitým prvkem lokální identity Prahy 5. Jejich ochrana vyžaduje promyšlený přístup, který vyvažuje rozvoj s historickými hodnotami. K zajištění tohoto cíle je klíčová spolupráce mezi radnicí, architekty a veřejností. Při plánování nových staveb by měl být kladen důraz na respektování stávajícího urbanistického uspořádání. Nová zástavba by měla být v souladu s historickými prvky, jako jsou fasády, střešní krytiny a zahrady, aby doplňovala, nikoli narušovala stávající kolorit. Zásadní je také ochrana zeleně, která je součástí vilových čtvrtí. Stromořadí, parky a soukromé zahrady vytvářejí nejen estetický, ale i ekologický přínos pro město. Proto by měla být zeleň chráněna přísnými předpisy proti nekontrolované výstavbě. Radnice by měla podporovat i renovaci stávajících objektů, aby byla zachována jejich původní podoba a zároveň byla zvýšena jejich energetická efektivita. Udržitelné využití stávajících struktur má významný dopad na ochranu lokálního dědictví.

Vilové čtvrti jsou naším společným dědictvím a je naší povinností je chránit. Právě prostřednictvím aktivního dialogu a promyšlených opatření můžeme zabezpečit, že budou předány dalším generacím ve své plné kráse. ■

Ing. Lubomír Brož, zastupitel
E-mail: lubomir.broz@praha5.cz

Městská část nemá rozhodovací pravomoc, musí využívat pozici účastníka řízení

Městská část je vždy účastníkem územního řízení. Proti necitlivému záměru stavby může podat námitku stavebnímu úřadu, a pokud je územní rozhodnutí vydáno, může se odvolat k nadřízenému orgánu, případně se pak i soudit. Odvolání je důležité, protože oproti námitce v něm lze napadnout stanoviska tzv. dotčených orgánů – zejména stanovisko Odboru územního rozvoje Magistrátu, které posuzuje soulad s územním plánem, a dále např. stanovisko památkářů, zvláště pokud jde o vilu v památkové zóně. V památkové zóně nelze bez souhlasu památkové péče nic bourat a přísněji se posuzuje každá novostavba. Proto jsme také v minulém období podali za městskou část podnět na rozšíření památkové zóny Smíchov o vilové lokality Smíchova a částečně Košíř. Ani statut památkové zóny ale automaticky ochranu území nezaručí, městská část musí být jako účastník řízení důsledná. Pokud podá jenom námitku, ale odvolání nikoliv, zavře si cestu k dalším možným krokům. Přesně toho se nyní dopustila současná koalice v kauze bourání Schieszlovy vily na Hřebenkách. Následné pokusy o jednání až po vlně odporu veřejnosti těžko celý proces zastaví. ■

Zuzana Hamanová, zastupitelka
E-mail: zuzana.hamanova@praha5.cz

STUDENTI Z CIZINY

Češi jsou úplně jiní než Jihoafričané, říká výměnný student Kilian

Opustit rodné město a vydat se za studiem do daleké země vyžaduje hodně odvahy. Svě o tom ví Kilian Conrad, výměnný student z Jihoafrické republiky, který strávil tři měsíce na Gymnáziu Jaroslava Heyrovského ve Stodůlkách. V rozhovoru pro Pětku popisuje kulturní rozdíly, které pocítil, ale i mnoho příjemných překvapení, jež v Praze zažil.

Kilian se do České republiky vydal díky neziskové organizaci AFS Mezikulturní programy. Jejím cílem je pomáhat studentům z celého světa rozvíjet jejich schopnosti, získávat znalosti a osvojovat si postoje potřebné pro harmonický život v současném multikulturním a stále více propojeném světě.

■ Jak se vám líbí v České republice?

Mám to štěstí, že mohu bydlet na Praze 5, která je umístěna mimo rušné město, ale přesto jen deset minut od centra. Pocházím z Jihoafrické republiky, kde jsou města mnohem méně zdobená a také mnohem méně rozvinutá. Už jenom svoboda jet metrem do centra, kdykoli se mi tady zachce, je obrovský zážitek.

■ Jaké kulturní rozdíly vnímáte nejvíce?

Češi jsou úplně jiní než Jihoafričané, čehož jsem si během svého výměnného pobytu hodně všiml. Češi jsou, jak se často říká, při prvním setkání dost chladní a nespolečenští.

Foto: Kilian Conrad

Jihoafričan studoval čtvrt roku na Gymnáziu Jaroslava Heyrovského ve Stodůlkách a bydlel v české rodině

Proto pro mě bylo zprvu trochu obtížné najít si ve škole přátele. V Jihoafrické republice jsou naopak lidé nesmírně společenští a vstřícní k cizincům.

■ Co bylo největším problémem?

Hlavním problémem pro mě byla jazyková bariéra, ale většina lidí našťastí uměla trochu anglicky. Po pár týdnech to bylo mnohem snazší a mimo školu mě můj hostitelský bratr Thomas seznámil s několika svými kamarády, jejichž koníčkem je lezení, stejně jako mým. To bylo úžasné, protože jsem se díky nim začal cítit jako součást skupiny. Zajímavé také bylo potkat se s účastníky programu AFS z jiných zemí. Po měsíci nebo dvou mého pobytu jsem začal chápat souvislosti

českých rozhovorů a bylo zábavné snažit se přijít na to, o čem lidé kolem mě mluví.

■ Co vám studium v Evropě přineslo?

Díky výměnnému programu jsem získal především samostatnost. Získal jsem také představu o tom, co bych chtěl v budoucnu dělat, kam bych chtěl jít na univerzitu a jak bych chtěl, aby se můj život ubíral dál. Kromě toho jsem také získal základní znalosti češtiny.

■ Chtěl byste se do Česka někdy v budoucnu vrátit?

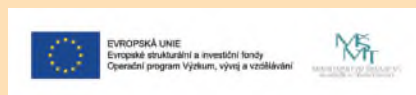
Ano, myslím, že se vrátím. Nevím, jestli tu budu žít, studovat nebo přijedu jen na návštěvu. Česká republika ale má kus mého srdce a určitě bych tu chtěl strávit ještě nějaký čas. ■

EVROPSKÝ PROJEKT

Info Day MAP III na území Prahy 5

Den 31. října 2023 se uskutečnilo v prostorách ÚMČ Praha 5 informativní setkání projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání III pro MČ Praha 5 (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023107). Setkání s názvem „Info Day MAP III na území Prahy 5“ bylo věnováno kvalitě vzdělávání. Účastníci se mohli seznámit s tradicí, dosavadními výstupy i budoucím směřováním předškolního a základního vzdělávání na území MČ Praha 5 a MČ Praha-Slivenec a s aktivitami projektů MAP Prahy 5 od počátku v roce 2016 po současnost. Měli také příležitost setkat se a diskutovat o svých potřebách

s radní pro školství Bc. Alenou Jandourkovou, s vedoucí odboru školství Mgr. Janou Koreckou a s řediteli a ředitelkami základních a mateřských škol. Získali také základní informace o návazném projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání IV pro MČ Praha 5, reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008363, jehož realizaci prostřednictvím žádosti o podporu z OP JAK MČ Praha 5 připravila. ■

RECENZE

Školka, která učí děti pomocí prožitků a přírody

Mateřská škola Praha 5 – Hlubočepy není jen tak ledajaká městská školka. Historická budova stojí v krásné, klidné části Prahy 5 uprostřed přírody. Obklopují ji převážně rodinné domky, které společně se zelení a skalami evokují pocit venkova.

Nedaleko mateřské školy se nachází CHKO Prokopské údolí, často využívaná mateřskou školou k dopoledním vycházkám a výletům. Někdy se učitelky s dětmi vydají nahoru na Dívčí hrad, odkud je krásný výhled na Prahu a dá se dojít až ke koním Převalského. Nebo zamíří do rokle pod školou, pod skály, mezi stromy. Všechna tato místa jsou pro MŠ Hlubočepy významná. Pomáhají totiž rozvíjet děti v oblasti environmentálního vzdělávání, na které se MŠ zaměřuje.

Děti při pobytu v přírodě poznávají rostliny a živočichy, pozorují život u Jezírka mezi skalami nebo v okolí Dalejského potoka. „Příležitostně, zejména se staršími dětmi, vyrazíme také na vzdálenější místa. Například do Chuchelského háje, ke studánce do Holyně nebo dolů k Vltavě na cyklostezku,“ popisuje ředitelka školy Lenka Bohuslavová. Přírodniny poslouží k výtvarným činnostem a také pomáhají dětem osvojovat si matematické představy, širokou paletu a hru barev nebo svět rytmu a zvuků.

Není se tedy čemu divit, že v logu MŠ Hlubočepy je kousek přírody, strom. Dvě lípy, Zita a Karel, rostou přímo na předza-

Paní učitelky vyrazí se staršími dětmi i na vzdálenější místa

hrádce mateřské školy. Každý rok děti společně se svými rodiči a se zaměstnanci MŠ oslavují mezinárodní Den stromů. Letos bude ve znamení výtvarného ztvárnění stromů různými technikami a využití přírodnin k tvoření. V minulých letech mateřská škola připravila dětem a rodičům šipkovanou

s úkoly nebo vernisáž a společné posezení na zahradě MŠ.

„Při vzdělávání dětí využíváme prostředí, ve kterém se školka nachází, k učení prožitkem a k utváření představ o světě, jeho rozmanitosti a pestrosti,“ říká ředitelka Bohuslavová. ■

OCENĚNÍ PRO ŠKOLÁKY

Tyršova bodovala v soutěži Pěšky do školy

Na Základní a mateřské škole Tyršova se akce Pěšky do školy stala tradicí a letos v září se konala poštěst. Všechny děti ji dobře znají a těší se na ni. Škola už několik let spolupracuje s pořádající organizací Pěšky městem.

Po deset dnů žáci ve třídách zapisují, jak se do školy dopravili. Různé způsoby dopravy jsou bodovány a letos poprvé využili i aplikaci. Když škola akci vyhodnotila, došla k pozitivnímu zjištění, že se v jeden den zdravě a udržitelně dopravilo do školy 98 procent dětí. V říjnu se navíc dozvěděla zprávu, že vyhrála

Devětáci se těšili z výhry i cenného celostátního diplomu

krajský přebor soutěže Pěšky do školy a získala ceny včetně vstupenky do lanového centra pro celou třídu.

V celostátním klání pro druhý stupeň obsadila 9. A ze ZŠ Tyršova skvěle 2. místo. Ze 13 krajů ČR se do letošní týdenní výzvy, která se konala od 18. do 22. září, zapojilo celkem 439 škol. Bylo to o 133 škol více než loni. A zvýšil se i počet školáků, ze 70 tisíc na 100 tisíc.

Projekt současně znovu upozornil na dopravní situaci v okolí českých škol. Ta kvůli extrémní automobilové dopravě v okolí škol nebývá bezpečná. ■

ROZHOVOR

REKORDMANKA A OLYMPIONIČKA

K moři mám velký respekt

Pobyt téměř pořád v zahraničí a tvrdá dřina až na dřev – to je každodenní realita nejúspěšnější české plavkyně Barbory Seemanové, která si momentálně potvrzuje správné nastavení svého tréninku nejlepším možným způsobem, tedy úspěchy na mezinárodní scéně.

■ **Na říjnovém světovém poháru v Budapešti jste ve znakové dvoustovce čili své parádní disciplíně skončila na skvělém druhém místě, v kraulové čtyřstovce třetí. Jak první velký test v olympijské sezoně hodnotíte?**

Rok před olympiádou v Paříži jsem zaplavala svá maxima a nejlepší časy, takže jsem pochopitelně spokojená. Navíc jsem se necítila úplně fit – bolelo mě rameno a měla jsem rýmu. O to je tento úspěch cennější. Blíží se však další závody, takže příprava pokračuje. Makáme dál!

■ **Když říkáte „makáme“, koho tím ještě myslíte?**

Vzhledem k tomu, že devadesát procent svého času trávím v zahraničí, neobejdu se bez perfektně fungujícího týmu. Ten bych si v ideální podobě představovala ještě o něco širší, nicméně finančně jej zabezpečit není úplně nejjednodušší.

Klíčový je samozřejmě můj trenér, který je se mnou každý den jak v bazénu, tak v posilovně. Nezbytnou součástí mého týmu je také manažer, který mi z Česka pomáhá řešit administrativní a sponzorské záležitosti. Příprava by se neobešla ani bez tréninkových partnerů.

■ **Jak velké zázemí pro vás představuje rodina?**

Rodina je pro mě zásadní. Můžu se vždycky spolehnout, že mně pomohou, když něco potřebuji. Ale ráda bych zmínila i můj domovský oddíl Motorlet Praha a vysokoškolské centrum Victoria. A zásadní roli hrají i sponzoři. Bez těchto všech bych nemohla v zahraničí vůbec trénovat.

■ **Vášim trenérem je už přes rok Švýcar Luky Gabrilo. Proč jste ukončila spolupráci s Petrou Škábou, která vás připravovala deset let?**

S Petrou jsem měla po celá léta vztah založený na velké důvěře, takže z osobního hlediska nebyl žádný důvod k ukončení spolupráce. Nicméně ve sportu je přirozené dělat změny a málokdo zůstane u jednoho trenéra po celou kariéru. A i já jsem loni dospěla k názoru, že potřebuji změnu, abych se výkonnostně posunula ještě výš.

Spolupráci se současným trenérem jsem si nejprve vyzkoušela v rámci mezinárodní plavecké přípravy, kterou vedl. Jeho tréninky mně daly spoustu nové energie, což nakonec vedlo k mému rozhodnutí, že budu trénovat už jen pod jeho vedením. Strídání dvou tréninkových programů by navíc způsobovalo pouze problémy.

■ **Pokud se za spolupráci s bývalou trenérkou ohlédnete, jaký vidíte přínos?**

K Petře jsem přešla trénovat ve třinácti letech. Profesně jsme si hodně sedly, ona přišla na to, co na mě funguje, a obě jsme spolu rostly na jiný, vyšší a seriózní level. Má výkonnost a výsledky se zlepšovaly a začala jsem se dostávat na mezinárodní závody. Později jsem začala vyhrávat juniorské evropské medaile, kvalifikovala jsem se na dvě olympiády a na té poslední skončila dokonce na šestém místě.

■ **Do zahraničí jste se vydala jenom kvůli plavání, nebo jste takto osobnostně celkově nastavená?**

Vždy jsem měla plán vydat se po olympiádě v Tokiu do světa nejen plavat, ale i studovat. Původně jsem chtě-

Foto: René Volfík

Na startu závodu se většinou nacházím ve „flow“, jedu na autopilota.

la jít do Ameriky, ale tento plán mi překazil covid. Načež jsem své záměry přehodnotila a místo Spojených států jsem si zvolila Evropu. Každopádně jsem se rozhodla jít odlišnou cestou než většina českých plavců.

■ **Pojďme k vašim úplným začátkům. Co vás k plavání vůbec přivedlo?**

Hlavně geny! (směje se) Rodiče mě od malička vedli ke všem možným sportům, ale plavání bylo přece jen něco trochu víc extra, protože se mu závodně věnoval můj tatínek. Vodu jsem tak nějak přirozeně vždy milovala. Přesto jsem dělala i atletiku, florbal, volejbal, dokonce taky rock&roll... Plavání dostalo absolutní přednost, když mi bylo deset let.

■ **Říkáte, že vodu milujete. Plavete si ráda i jen tak pro relax – třeba v moři?**

Teď vás možná překvapím, ale k moři – a vlastně k jakékoli hluboké

vodě, kde nevidím na dno – mám velký respekt. V moři, kam se vydávám spíš opalovat, by tedy ve mně nikdo nepoznal profesionální plavkyni.

V mém sportu obecně není na nějaký velký oddych čas. Ten nastává pouze na dva až tři týdny po sezoně, většinou na konci letních prázdnin.

■ Co prozradíte o běžné denní relaxaci?

Každodenní odpočinek se mění podle toho, kolik mně po tréninku zbývá sil, a samozřejmě i podle času. Většinou to je spánek, občas oběd s kamarádkou, tu a tam taky jízda na koni.

■ Popište prosím svůj typický den.

Vstávám v půl osmé. Následuje snídaně a přesun do bazénu. Před každým tréninkem věnuji zhruba půl hodinu až čtyřicet minut důkladnému rozcvičení čili přípravě na hlavní zátěž ve vodě. Následuje dvouhodinový

trénink – což je zhruba šest až sedm uplavaných kilometrů – a poté je na řadě hodina v posilovně (třikrát až čtyřikrát týdně). Pak jdu na oběd, odpočívám a do bazénu se vracím odpoledne. Znovu se rozcvičím a opět trénuji dvě hodiny, kdy zase uplavu stejný úsek jako dopoledne. Po této druhé tréninkové fázi následuje třikrát až čtyřikrát v týdnu regenerace.

■ Plavání je sport, kde rozhodují setiny vteřin. Jak se soustředíte na startu?

Každodenní odpočinek se mění podle toho, kolik mně po tréninku zbývá sil, a samozřejmě i podle času. Většinou to je spánek, občas oběd s kamarádkou, tu a tam taky jízda na koni.

Na startu závodu se většinou nacházím ve „flow“, jedu na autopilota. Když jsem někdy více nervózní, vždycky mi pomohou alespoň k čas-
tečnému uklidnění myslí a uvolnění svalů osvědčené dýchací techniky.

■ Na jaké výkonnostní úrovni začíná hranice, kdy o výsledku rozhodují zmíněné setiny vteřin?

Podle mě se tato hranice nachází zhruba někde kolem elitní světové šestnáctky. Avšak přesnější bude asi konstatování, že čím blíže je člověk světovému rekordu, tím těžší je prostor pro zlepšování. Tam už záleží právě na detailech a setinách.

■ Obligátní otázka: Lze si v plavání úspěch vydřít bez patřičné dávky talentu?

Když má někdo talent pro plavání, má to samozřejmě – ostatně jako v každém jiném sportu – snaží hlavně na začátku kariéry. Ale rozhodně bych

ROZHOVOR

neřekla, že bez vrozených dispozic se nelze dopracovat špičkových výkonů. Naopak mi přijde, že jakmile má někdo talent, často si myslí, že to stačí k tomu, aby se vyrovnal světové úrovni, a zapomíná na tu dřinu, bez níž se to neobejde.

■ Na rozdíl od mnoha jiných sportovců nejste aktivní na sociálních sítích. Proč?

V plavání nemá člověk tolik přebytečného času a obzvlášť to platí, když se dostane na vyšší úroveň. Tréninkem a vším, co je s přípravou spojené, trávím sedm hodin denně a na aktivity na sociálních sítích mnohdy nemám pomyslení ani energii. Jak už jsem řekla, volný čas věnuji spíše regeneraci.

■ Nepomohl by opačný přístup větší propagaci plavání?

Nejlepší propagací českého plavání bude, když se budu dále zlepšovat a rychleji plavat, to je moje priorita. Ale snažím se dát lidem nahlédnout, jak můj trénink vypadá a co obnáší – náš rozhovor je toho příkladem. Tím snad tento skvělý sport přece jen popularizuji.

Foto: René Volfík

BARBORA SEEMANOVÁ (23)

Plavkyně Barbora Seemanová má za sebou řadu úspěchů, mj. je mistryní Evropy z roku 2021 na trati 200 metrů volným způsobem.

Na tento plavecký styl se také specializuje a právě v něm je držitelkou dvou českých rekordů: na 200 metrů a 400 metrů.

Vyrůstala v Praze 5, kde začala svoji sportovní kariéru. Když je v ČR, do páté městské části se ráda vrací.

■ Máte před sebou ještě spoustu let závodění. Už vás přesto občas napadá, co bude „potom“?

Po konci aktivní kariéry bych chtěla nějakým způsobem u plavání zůstat, i když v trochu větším povzdálí. Jednou z možností je právě i jeho větší propagace. Snažím se rozvíjet nejen sportovně, ale také osobnostně, abych měla alespoň malý základ pro vámi zmíněné „potom“. ■

SPORTOVNÍ OSOBNOST ROKU

Ocenění převzala kaskadérka Dvorská

Plaketu za dlouholetý přínos v oblasti sportu na Praze 5 obdržela světově uznávaná česká kaskadérka a trenérka Hana Dvorská. Ocenění převzala 12. listopadu na běžeckých závodech Velká kunratická od místostarostky páté městské části Moniky Shaw Salajové.

Dvašedesátiletá Dvorská aktivně běhá, jezdí na kole, cvičí jógu, plave i v zimě ve Vltavě, posiluje, skáče s padákem a vede vlastní bootcampy. Je ranní ptáček. Vstává denně před půl šestou, aby stihla všechny aktivity. Nasazuje boty, jde běhat nebo trénovat. Zvolila si život v pohybu a vůbec jí nevádí, že je vlastně již v důchodu. Jako devátá žena v historii loni převzala od Českého olympijského výboru a Komise rovných příležitostí ve sportu prestižní Cenu Věry Čáslavské.

Dvorská coby kaskadérka dubluje herecké osobnosti a nechybí mezi nimi ani ty nejslavnější, jako třeba Angelina Jolie. „Sport je v mém životě činnost, bez které bych opravdu

žít nemohla. Naučil mě disciplíně a vytrvalosti. Díky sportu dokážu překonat nepříjemné překážky ve svém životě, mám spoustu dobrých kamarádů, zažívám hodně legrace a radosti, nakonec mě i živí,“ řekla letos v únoru v rozhovoru pro magazín Kondice.cz. Její život má podle slov Dvorské díky sportu smysl a plán. Není zvyklá něco „ošulit“ ani podvádět.

„Nejstarší kaskadérka opravdu jsem, nejlepší už asi ne. Jsou nové, mladé holky, které trénují a dělají náročné scény. Mně už se nechce padat z oken a pod auta, tělo už se těžko regeneruje,“ dodala. Váží si toho, že jí její tělo dovolilo být kaskadérkou více než 30 let. Dvorská pravidelně organizuje také Olympijský běh u příležitosti založení Mezinárodního olympijského výboru. ■

Více informací o ocenění pro sportovní osobnost Prahy 5 se dozvíte prostřednictvím QR kódu.

Kaskadérka Hana Dvorská by bez sportu nemohla podle svých slov žít

ZAJÍMAVOSTI

PŘEDNÁŠKY

Politické procesy, rok osmašedesátý a nástup normalizace

Předvánoční a lednové „putování“ se zaměří na několik historických etap. A protože se podzim přehoupl do zimy, tak zůstane jen u přednášek v ulici Na Bělidle. V tomto čísle Pětky se rubrika Historie věnuje zajímavému tématu schwarzenberského rodu, který měl vztah k území páté městské části téměř tři století.

Vzhledem k aktuálnosti tohoto tématu si zájemci o historii mohou rozšířit své vědomosti i na jedné z přednášek. Další se pak věnují novodobé historii, do níž v komunistickém Československu patřily i politické procesy minulého století a události kolem takzvaného pražského jara a následné plíživé normalizace.

Politické procesy v 50. letech

Přednáška je zaměřena na jeden z nejvýznamnějších československých fenoménů období 50. let, kterým byly politické procesy. Budeme si povídat o jejich kořenech a přípravě včetně masové publicity, o způsobech nátlaku při výsleších i podmínkách ve výkonu trestu a také o následné rehabilitaci některých odsouzených. Blíže se seznámíme s procesy „s vedením záškodnického spiknutí proti republice“ v čele s Miladou Horákovou a s tzv. slovenskými buržoazními nacionalisty „vedenými“ pozdějším prezidentem Gustávem Husákem, který v roce 1954 jen o vlasek unikl oprátcé a byl soudem poslán na doživotí do vězení.

Termín: 12. 12. 2023 od 17.00

Místo srazu:

Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 – Smíchov (instrukce obdržíte po přihlášení)

Cena: 140 Kč

Operace Dunaj a její oběti

Během přednášky si nastíníme pokus o reformu komunistické diktatury v Československu v roce 1968, který vešel do dějin jako pražské jaro. Zaměříme se přitom hlavně na jeho násilné potlačení prostřednictvím srpnové invaze armád pěti států Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem, které bylo korunováno ratifikací smlouvy o „dočasném pobytu“ sovětských vojsk. Seznámíme se rovněž s výsledky historického výzkumu zaměřeného na československé oběti okupačních vojáků.

Termín: 16. 1. 2024 od 17.00

Místo srazu:

Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 – Smíchov (instrukce obdržíte po přihlášení)

Cena: 140 Kč

Smíchovský pomník političky Milady Horákové, popravené komunisty po vykonstruovaném procesu. Autorem sochy je Olbram Zoubek.

Po stopách Schwarzenbergů

V přednášce si přiblížíme téměř tři století trvající vztah schwarzenberského rodu k území a obyvatelům historických obcí tvořících dnes pátou městskou část. Přiblížíme si nové poznatky o historii rodu, ale i prameny, ze kterých lze při výzkumu vycházet. Řekneme si, kdy a za jakých okolností došlo k zakoupení místních statků, jakým způsobem s nimi Schwarzenbergové hospodařili a jak se jejich aktivity promítaly do podoby zdejší krajiny. Ukážeme si také některé významné stavby, které nám Schwarzenbergové na území Prahy 5 zanechali, a stranou zájmu pochopitelně nezůstanou ani osudy předních osobností rodu.

Termín: 23. 1. 2023 od 17.00

Místo srazu:

Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 – Smíchov (instrukce obdržíte po přihlášení)

Cena: 140 Kč

Vzpoura proti okupaci

Přednáška přiblíží nástup normalizace v Československu v letech 1968 až 1969. Události budeme sledovat jak z úhlu pohledu vládnoucí komunistické strany, která procházela postupným odbouráváním reformem a čistkami, tak i z perspektivy řadových občanů, kteří demonstrovali proti okupaci. Povídat si budeme o reakci veřejnosti na sebevraždu Jana Palacha, o hokejových událostech i obrovských demonstracích při prvním výročí okupace v srpnu 1969, které již potlačovaly československé tanky.

Termín: 30. 1. 2024 od 17.00

Místo srazu:

Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 – Smíchov (instrukce obdržíte po přihlášení)

Cena: 140 Kč

U všech procházek a přednášek je pro omezený počet míst povinná rezervace na mailové adrese mistnidejiny@gmail.com, případně formou SMS na čísle 604 150 291. Uveďte prosím své jméno, příjmení, název přednášky a telefonní kontakt, abychom vás v případě zrušení akce mohli informovat.

HISTORIE

SLAVNÝ ROD A VÝROČÍ

Po stopách Schwarzenbergů

Málokterou z pražských městských částí spojuje její historie s jedním šlechtickým rodem do té míry, jako je tomu v případě té naší. Ostatně po několik staletí trvajících úzké sepětí se slavným rodem Schwarzenbergů bylo tak výrazné, že když se představitelé smíchovské obce v polovině 19. století rozhodovali o podobě obecního znaku, byl jeden z jeho tří emblémů převzat přímo z knížecího rodového erbů. A doposud je pevnou součástí znaku páté městské části. Nejedná se přitom zdaleka o jedinou stopu odkazující na rod Schwarzenbergů, kterou na území Prahy 5 i v současnosti nalezneme. Alespoň některé z nich si připomeneme v následujících odstavcích.

Onou schwarzenberskou komponentou znaku naší městské části je jednoduchá gotická hradní věž s cimbuřím na černém kopci, obojí umístěné na červeném poli. Odtud také německá podoba šlechtického predikátu, jenž v překladu znamená „z Černé hory“ a vychází z názvu bavorského hradu Schwarzenberg, který příslušník rodu Erkingier I. získal na počátku 15. století. Později se tento rytíř účastnil tažení proti

Poutní místo s kostelem sv. Prokopa v roce 1822

husitskému hnutí a za věrné služby prokázané králi Zikmundu Lucemburskému byl povýšen do stavu svobodných pánů.

Také další šlechtické povýšení, tentokrát do stavu říšských hrabat, bylo spojeno s vojenskou službou. Roku 1599 jej od císaře Rudolfa II. obdržel Adolf ze Schwarzenbergu za vítězství nad Turky při dobývání pevnosti Ráb. Právě tato událost přinesla slavné rozšíření rodového erbů o krkavce (německy „der Rabe“ – odkaz na název pevnosti) klovajícího do utaté hlavy tureckého válečníka.

Adolfův vnuk Jan Adolf I. pak v polovině 17. století obdržel v Českém království inkolát, tedy právo příslušnosti k domácí šlechtě. V zemi tehdy nabyli i rozsáhlé majetky, včetně

třeboňského a hlubockého panství, čímž vznikl základ jihočeské majetkové državy. Vrcholem jeho úspěšné kariéry se stalo udělení dědičného knížecího titulu.

O provázání osudů Schwarzenbergů s územím naší městské části se v roce 1684 postaral jeho syn Ferdinand Vilém Eusebius, který v dražbě odkoupil za 60 000 zlatých majetky zadlužených Sinzendorfů, jejichž součástí byla kromě historických vsí Jinonice a Butovic také podstatná část Radlic nebo území dnešního Smíchova. Jednalo se o strategickou akvizici, díky níž rod získal hospodářské zázemí pro své pražské pobyty. A v budoucnosti velmi lukrativní pozemky.

Správním centrem panství se stal barokní zámek v Jinonicích, nad jehož vchodem je dodnes umístěn kamenný erb Schwarzenbergů. Součástí areálu byl i vrchnostenský dvůr s pivovarem a obydlím pro představitele patrimoniální správy. Zde se vyřizovaly záležitosti týkající se jak majetku vrchnosti, tak poddanských gruntů, včetně vydávání výhostních listů nebo dohledu nad vykonáváním robotních povinností. Vrchní úředník také pravidelně informoval ústřední úřady schwarzenberské správy, sídlící v jižních Čechách, o hospodářské situaci.

Výraznou přestavbou si jinonické vrchnostenské sídlo prošlo v první polovině 19. století, kdy došlo k rozšíření a k úpravě objektu v klasicistním slohu. Tehdy v areálu pobýval i butovický farář, kterým zde, po nějaký čas, byl i český národovecký básník Antonín

Knížecí hostinec na Smíchově koncem 19. století

Někdejší sídlo schwarzenberské správy s panským dvorem v Jinonicích

Jaroslav Puchmajer. Jeho povinností byla mimo jiné výuka náboženství na místní škole, založené kněžnou Eleonorou Amálií v roce 1739.

Proces industrializace a s ním spojená změna významu jednotlivých sídelních jednotek vedly Schwarzenbergý k přesunu administrativního sídla (ředitelství) z Jinonic na Smíchov, k čemuž došlo ještě před polovinou 19. století. Nepochybně to souviselo i s rozvojem dopravy topného a stavebního dříví z jižních Čech do Prahy. Tento lukrativní obchod Schwarzenbergové ovládli v roce 1801 a byl důležitou součástí jejich lesního hospodářství. Dodnes naproti smíchovskému nádraží nalezneme sídlo schwarzenberských úřadů, jež měly dopravu a obchod s dřívím ve své gesci. A jeden z jejich bývalých zaměstnanců se dokonce stal smíchovským starostou.

Smíchovské ředitelství schwarzenberských majetků odtud sídlilo necelý kilometr severně, směrem k Praze, v areálu zájezdního hostince. Ten byl vybudován v sousedství vrchnostenského dvora, dost možná nejstaršího hospodářského provozu na Smíchově. Dvůr zanikl při výstavbě parního mlýna už v polovině 19. století a panský hostinec, nazývaný Na Knížecí, na začátku 20. století. Na fasádě novostavby postavené na jeho místě lze dodnes spatřit knížecí erb Schwarzenbergů a podle jejich titulu je dosud pojmenována celá tato smíchovská lokalita.

Do majetku Schwarzenbergů dále náleželo několik zdejších letohrádků a viničních usedlostí. Patřila k nim například smíchovská Santoška, kterou už v 18. století věnovali svému právnímu úředníkovi Františku Vilému Sonntagovi, po kterém je dodnes stojící objekt pojmenován. Další letohrádek, jenž stál nedaleko od Újezdské brány, získali Schwarzenbergové v druhém desetiletí 18. století díky příbuzenské spřízněnosti s vymřelým rodem Eggenbergů. V rámci pohádkového dědictví tehdy František Adam ze Schwarzenbergu získal mimo jiné i vévodství krumlovské.

Aktivitami spojenými se snahou hospodářsky vytěžit zdejší poddanské obyvatelstvo a přírodní bohatství jsme ale zdaleka vztah tohoto rodu k území naší městské části nevyčerpali. Jeho příslušníci zanechali stopy také v kulturní a duchovní oblasti, stejně jako ve zdejší krajině. Asi nejvýznamnějším projektem se stalo vybudování barokního poutního areálu v Prokopském údolí. O jeho vznik se v roce 1711 zasloužil již zmíněný František Adam.

Základem byl jednolodní kostelík zasvěcený sv. Prokopovi, který stával na skále nedaleko od vstupu do Svato-

prokopské jeskyně. Svatyni projektoval významný barokní stavitel Pavel Ignác Bayer. V interiéru se nacházely celkem tři zdobené oltáře a nad vchodem schwarzenberský erb. Postupem času přibýly dvě poustevny pro místní eremity, kteří o poutní místo pečovali, ale také další architektonické prvky typické pro barokní krajinu – kříže, sochy světců nebo schodiště, po kterém bylo možné ke kostelu vystoupat při cestě z údolí. Hlavní atrakcí pak byla jeskyně, v níž údajně slavný český světec pobýval.

Svatoprokopská pouť se v Praze a blízkém okolí stala jednou z nejoblíbenějších a účastnily se jí desítky tisíc poutníků. Zprávy o jejím konání máme ještě z první poloviny 20. století. To už se ale ráz okolní krajiny znatelně proměnil. Kdysi idylické místo kombinující přírodní krásy a prostor k duchovnímu rozjímání už několik desetiletí narušovala masivní těžba okolních skal. Celé údolí pokryl dusivý prach a kdysi jedinečný klid vystřídaly pravidelné výbuchy náloží, jak se vlastníci dolu, potomci Františka Adama, snažili maximálně vytěžit tamní nerostné bohatství.

Jeich podnikatelské strategie se s nástupem moderního věku proměnily a od začátku 20. století začínají zdejší majetky prodávat. Přesto se ani v meziválečném Československu smíchovských realit zcela nevzdávají, jakkoli se nově smíchovské politické vedení proti rodu, jenž zde byl do zrušení patrimoniální správy vrchností, ostře vymezuje. O své poslední nemovitosti přicházejí roku 1945, kdy je na majetek rodové primogenitury, tedy celé hlubocké větve Schwarzenbergů, uvalena nucená národní správa, aby byl následně zkonfiskován. ■

Pavel Fabini

Znak městské části Praha 5 s částí rodového erbu Schwarzenbergů

TIPY PRO VOLNÝ ČAS

PROGRAMY KOMUNITNÍCH CENTER A SPOLKŮ

KC PRÁDELNA

Tel.: 775 788 098
www.kcpradelna.cz

■ GALERIE PRÁDELNA

Helena Hošková – „Úplně neúplný úplněk“

Výstava obrazů voskovou batikou.
VERNISÁŽ 6. 12. od 17.00 hod. – vstup zdarma.

■ 6. 12. od 10.00 do 18.00 hod.

Zahájení provozu RE-USE centra Prádelna

Přineste nepoškozené a funkční věci, které již nepotřebujete, a naopak si vyberte něco od druhých. Vstup zdarma.

■ 13. 12. od 15.00 hod.

Vánoce v Prádelně

Komunitní setkání všech návštěvníků centra, ukázky vánočního cukroví, workshop balení dárků, vánoční zvyky a povídky o jablkách a zahradě vůbec s držitelkou titulu „Křišťálové jablko“ na Zahradě Čech 2023 Janou Kostohryzovou. Vstup zdarma.

■ 10. 1. od 14.00 do 17.00 hod.

Novoroční swap

Výměnný bazar pro veřejnost, vstup zdarma.

■ 17. 1. od 15.00 hod.

„Za měnou“ – exkurze do ČNB

Návštěva expozice ČNB, která představí naši měnu, ale i poodhalí, co vše se skrývá za ní i za zdánlivě neproniknutelnými pojmy, které jsou s ní spojeny. Vstup zdarma, kapacita omezena – nutno se předem přihlásit.

■ 24. 1. od 15.00 hod.

„Mařákovci“ – návštěva výstavy v Galerii Kooperativy

První společná akce z nového cyklu vycházek za uměním, sraz na Florenci v 14.45 hod. Vstup zdarma.

■ 29. a 31. 1. od 12.00 do 15.00 hod.

Lednový turnaj SENzačních SENiorů ve stolním tenise

10. ročník tradičního seniorského turnaje v KC Prádelna. Nutno se předem registrovat do 19. 1. 2024, kapacita omezena.

Pravidelné kurzy pro seniory probíhají pro přihlášené dle rozpisu. Bližší informace na www.kcpradelna.cz.

KC KONÍRNA

Hlubočepská 33
Přihlášení na kurzy na:
kckonirna@seznam.cz
nebo na tel. 602 726 227.

■ 5. 12. od 10.00 hod.

Vánoce v Konírně

Vánoční integrační setkání s tvořivou dílnou pro všechny generace a cizince. Mezikulturní setkání – jak slaví Vánoce a jaké jsou tradice v různých zemích, společné pečení cukroví, výroba vánočních ozdob, zpívání koled a sváteční setkávání a povídání si v předvánočním čase.

■ 7. 12. od 13.00 hod.

Čajování

Lapsang – nejstarší čaj dovážený do Evropy, jeho velkou konzumentkou byla i královna Alžběta II.

■ 13. 12. od 13.00 hod.

Virtuální prohlídka

Galleria degli Uffizi, Florencie – světoznámá galerie výtvarného umění, prototyp renesanční galerie a jedna z nejnavštěvovanějších galerií na světě.

■ 17. 1. od 13.00 hod.

Čajování

Dračí bradky – vařený čaj svázaný do tvaru „otýpky“, který se servíruje na buddhistických slavnostech.

■ 23. 1. od 12.30 hod.

AKTIVITY S KLÁROU – Co víme o kubismu?

■ 31. 1. od 13.00 hod.

Virtuální prohlídka

Museu de Arte de São Paulo, Brazílie – nejvýznamnější brazilská galerie s velmi zajímavou sbírkou umění.

KOMUNITNÍ PROSTOR SMÍCHOV

Na Doubkové 2040/8
kpsmichov.cz
facebook.com/kpsmichov
info@kpsmichov.cz

■ GALERIE NA VĚKY

30. 11. – 31. 1. 2024 PÉČE O MÍSTO

■ 5. 12. od 17.00 hod.

Mikulášská (Mikuláš ve stánku míru aneb čertům vstup zakázán)

Setkání s Mikulášem Vymětalem pro děti i dospělé / pro všechny lidi dobré vůle. Kultura různými způsoby, povídání, občerstvení i klasická mikulášská.

■ 6. 12. od 10.00 do 11.30 hod.

Studna: klub pro rodiče s dětmi

Setkání pro rodiče s dětmi 0–5 let, rozhovory, zábava, posilující sdílení. Vede Jonatan Hudec.

■ 14. 12. od 18.00 hod.

Zamlinsy Quartet – závěrečný koncert z cyklu komorních koncertů „Šest na Pětce“

PROGRAM:
Leoš Janáček – Smyčcový kvartet č. 1 z podnětu Tolstého Kreutzerovy sonáty
Alexander Zemlinsky – Smyčcový kvartet č. 1 A dur, op. 4
Ludwig van Beethoven – Smyčcový kvartet č. 9 C dur, op. 59/3

■ 24. 12. od 16.00 hod.

Vánoční nešpory

Srdečně zveme na vánoční hudební nešpory. Zazní B. Britten – Chvála koled v podání sboru SPZ pod vedením pedagoga Daniela Mikoláška. Vánoční bohoslužbou provede farář Jonatan Hudec.

Více informací naleznete na www.kpsmichov.cz.

KOMUNITNÍ CENTRUM LOUKA

U Královské louky 5

Kapacita všech akcí je omezena a účastníci musí být předem přihlášení na kclouka@seznam.cz nebo na tel. 775 788 006.

■ 6. 12. od 13.00 hod.

Vzpomínky pamětníků | Mikulášské setkání

Společné vzpomínání na významné události našich životů. Vstup volný.

■ 6. 12. od 13.00 hod.

Technické vycházky | Společně za roboty

Sraz na tram. zastávce Arbesovo náměstí.

■ 13. 12. od 13.00 hod.

Vánoce na Louce

Společné setkání účastníků kurzů z KC Louka, výroba vánočních ozdobek. Společné zdobení stromečku.

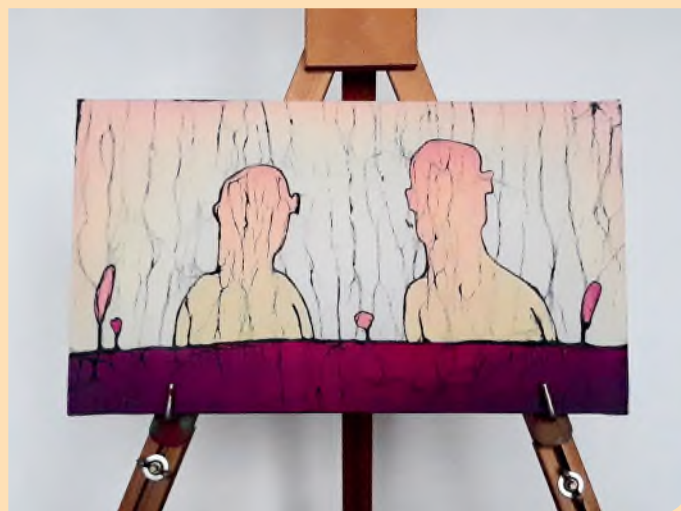
Více informací naleznete na www.csop5.cz.

TIP MĚSÍCE

Úplně neúplný úplněk v Prádelně

Od 6. 12. 2023

Jedinečná výstava umělkyně Heleny Hoškové vtáhne návštěvníky Galerie Prádelna do tajů voskové batiky. Autorce tato malířská technika učarovala při návštěvě daleké Indonésie, kde strávila dva roky a učila se od nejlepších mistrů v oboru. Vosková batika se tradičně používá ke zdobení textilií, její použití v oblasti malby obrazů je v tomto ohledu unikátní. Tématem výstavy je úplněk – probdělý, prospalý, viděný, občas mraky a zatměním schovaný, blízký i vzdálený, pokaždé jiný, vždy úplně tichý, v nekonečnu do tmy svítící...

**KOMUNITNÍ CENTRUM KRISTA
SPASITELE (PODPALUBÍ)**

Grussova 1274/6

www.podpalubibarrandov.cz

Tel.: 734 710 158

VÝSTAVA„Vánoční zastavení na plátně –
pastelová nostalgie“**1. 12. 2023 – 31. 1. 2024 denně od
13.00 nebo po dohodě**Výstava obrazů klientů denního
stacionáře Dobromysl v Berouně
pro lidi se středně těžkým
a těžkým hendikepem. Klienti
stacionáře obrazy vytvořili v rámci
arteterapie pod vedením Martiny
Limpouchové.Vstupné: dobrovolný příspěvek na
účet organizace Dobromysl.**2. 12. od 19.00 hod.****Adventní koncert „Rorate coeli“**Chrámová hudba adventu od 13.
do 21. století. Zpěv, nezaměnitelné
barvy cembala, klavíru, varhan,
flétny a violy da gamba.Vstupné doporučeno 200 Kč,
senioři a děti 100 Kč (do 10 let
zdarma).**7. 12. od 11.00 hod.****„Když v Praze padá první sníh“**Hudební retro vystoupení na
vánoční notu. Vstupné 150 Kč.**9. 12. od 19.00 hod.****Předvánoční koncert –
„rozsvícení hudebního adventního
věnce“**

Vstupné 200 Kč.

14. 12. od 19.00 hod.**Autorský adventní koncert
Miriam Komercové s rozjímáním
o lásce a o naději**

Vstupné dobrovolné.

17. 12. odpoledne**Adventní koncert městské
části Praha 5:****Vilém Veverka – hobojs**

Vstup volný.

20. 12. od 15.00 hod.**Koncert „Antonio Vivaldi:
Čtvero ročních dob“ – s recitací
průvodních sonetů**Vystoupí Luboš Dudek a Collegium
Pontes Musici.

Vstup volný.

6. 1. od 18.00 hod.**Koncert „Rybovka na Barrandově“**Česká mše vánoční Jana Jakuba
Ryby v podání Gaudium Pragense
a sólistů. Vstupné: 200 Kč, senioři
a děti 100 Kč (do 10 let zdarma).Více informací naleznete na
www.podpalubibarrandov.cz.**STANICE PŘÍRODOVĚDCŮ
DDM HL. M. PRAHY**

Drtinova 1a

www.ddmp Praha.cz/
stanice-prirodovedcu**OTEVÍRACÍ DOBA:****ZAHRADA****po–pá 8 až 17 hodin****V době školních prázdnin a stát-
ních svátků zavřeno. Vstup volný.****BOTANICKÝ SKLENÍK
A TROPICKÉ TERÁRIUM****út 13 až 15 hod.****st 13 až 16 hodin**Vstup 40 Kč, snížený 20 Kč,
dítě do 1 m – vstup volný.**2. 12.****Adventní zastavení**Vánoční dílny pro veřejnost – výroba
adventního věnce, vstupné zdarma.**2. 12. od 15.30 do 18.00 hod.****Vánoční hra**Stanoviště pro děti s přírodovědně-
vánoční tematikou, drobná
odměna pro dětské účastníky.**10. 12. od 9.00 do 16.00 hod.****Amatérská prodejní burza minerálů**Doprovodný program: výstava
fotografií geologického kroužku,
prohlédnout si můžete současně
i naše venkovní expozice zvířat
a skleník s akvárii a tropickým
teráriem. Vstup zdarma.**TVŮRČÍ DŮM ELIŠKY PEŠKOVÉ**Elišky Peškové 333/7
www.tvurcidum.cz**3. 12. od 14.00 hod.****WORKSHOP SLAM POETRY**Úvod do světa slam poetry
s mistrem republiky ve „slamu“
Anatolem Svahilcem.**5. 12. od 17.00 hod.****MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA**Tradiční setkání s Mikulášem,
anděly a čerty pro všechny děti,
které občas trochu zlobí.**9. 12. od 10.00 hod.****PĚVECKÝ WORKSHOP**Celodenní pěvecký workshop pro
začátečníky pod vedením Pavly
Fendrichové.**EXTRA TIPY****BURZA MINERÁLŮ VE
STANICI PŘÍRODOVĚDCŮ
10. 12. 2023**Na amatérskou prodejní vý-
stavu minerálů jsou srdečně
zváni všichni příznivci geo-
logie, mineralogie a „šutrů“
vůbec. Vystavovat budou
nadšení sběratelé z geologic-
kého kroužku a další vystavo-
vatelé nejen z Prahy. Akce se
koná v nové budově Stanice
přírodovědců v Drtinově ulici
od 9.00 do 16.00 hodin.**VYŠLAPANÁ ČÁRA
V MEETFACTORY
13. 12. 2023**Irská autorka Sara Baume ve
svém autofikčním románu,
vyznačujícím se křehkým
poetickým jazykem, otevírá
téma tzv. quarter-life crisis,
dobu kolem pětadvacátého
roku života, kdy člověk plně
přebírá zodpovědnost za
svoji profesní kariéru, buduje
partnerský vztah a upevňuje
finanční nezávislost.**ROM'N'ROLL V JAZZ DOCKU
22. 12. 2023**Terne Čhave jsou považo-
vány za jednu z nejlepších
romských skupin v ČR.
V jejich hudbě můžeme kro-
mě rodných melodií slyšet
také rock, latino, jazz nebo
taneční rytmy. Kapela si ale
se svým stylem moc hlavu
neláme, většina skladeb se
totiž odehrává v dáblském
tempu. Tohle je skutečný
romský rock'n'roll alias
Rom' n' roll!**7 | 12 | 2023 19:00 ❄️ vstupné 150,- Kč****KDYŽ V PRAZE PADÁ PRVNÍ SNÍH**

Hudební retro
vystoupení
na vánoční
notu
Komunitní centrum
PODPALUBÍ

Anna ZÍDKOVÁ
SOPRÁN

Vladimír FRANTA
BARYTON

Světлана HRUBEŠOVÁ
KLAVÍR

Komunitní centrum, Podpalubí, Grussova 1274/6, Praha 5-Barrandov

TIPY PRO VOLNÝ ČAS

■ 10. 12. od 12.00 hod.

ADVENTNÍ JARMARK

Tradiční adventní jarmark Švandova divadla, poprvé v krásném prostředí Tvůrčího domu.

■ 14. 1. od 10.00 hod.

ČALOUNICKÝ WORKSHOP

Celodenní workshop čalounění nábytku pro začátečníky s nejslavnější čalounicí a herečkou v jedné osobě Marií Štípkovou.

■ 20. 1. od 10.00 hod.

WORKSHOP SCÉNIKÉ FOTOGRAFIE

Víkendový workshop scénické a divadelní fotografie s žádanou fotografkou Ditou Havránkovou.

■ 21. 1. od 19.00 hod.

HONZLOVÁ

Dramatizace románu Zdeny Salivarové v podání Hereckého studia Švandova divadla.

■ 31. 1. od 19.00 hod.

TEXT-APPEAL

Autorský večer plný písní, básní a divadelních skečů pořádaný VOŠ Jaroslava Ježka.

MUZEA A VÝSTAVY

WINTERNITZOVA VILA

Na Cihlářce 10
www.loosovavila.cz

VÝSTAVA

Frank Lloyd Wright – Principy organické architektury

Do 21. 2. pondělí až středa vždy od 12.00 do 18.00 hod.

■ 3. 12. a 6. 12. od 19.30 hod.

Divadelní představení Dům v jabloních (Pomezí)

Představení divadelního souboru Pomezí vytvořené speciálně pro Winternitzovu vilu.

■ 17. 12. od 19.30 hod.

Divadelní představení Míru zdar!

Site specific projekt pro Winternitzovu vilu vychází ze vzpomínek vnučat na jejich milovanou babičku Jenny Winternitzovou.

Adventní komentované prohlídky se svařákem

Časy: 8. 12. od 19 hodin, 15. 12. od 19 hodin, 20. 12. od 19 hodin, 23. 12. od 10, 12, 14 a 16 hodin, 27. 12. od 18 hodin a 30. 12. od 10, 12, 14, 16 a 18 hodin.

DIVADLA, KINA A KONCERTY

ŠVANDOVO DIVADLO

Štefánikova 6/57
150 00 Praha 5 – Smíchov
www.svandovodivadlo.cz

■ 3. 12., 15. 00 a 17.00 hod.

PRO DĚTI: Buchty a loutky: Andělíček Toníček

■ 5. 12. od 19.00 hod.

Scénické rozhovory: David Matásek

■ 29. 12. od 19.00 hod.

CRY BABY CRY (S. Krátká) 2. pražská derniéra.

■ 8. 1. od 19.00 hod.

Kurz negativního myšlení (B. Breien)

■ 13. 1. od 19.00 hod.

Kurz negativního myšlení (B. Breien) 2. derniéra

■ 16. 1. od 19.00 hod.

Anna Karenina (L. N. Tolstoj, M. Františák)

■ 16. 1. od 19.00 hod.

Scénické rozhovory: Alena Mornštajnová

■ 29. 1. od 19.00 hod.

Kabaret Winton

(K. Tučková, M. Nekolová, M. Františák a kolektiv)

KINO KAVALÍRKA

Plzeňská 210
www.kinokavalirka.cz

■ 1.–3. 12.

Americká zima

■ 1. 12. od 17.30 hod.

Noc na zemi

■ 1. 12. od 20.30 hod.

Film&Drink: Láska přes internet

■ 2. 12. od 20.30 hod.

Film&Drink: Before Sunrise

■ 3. 12. od 20.30 hod.

Thelma & Louise

■ 6. 12. od 18.30 hod.

Good Old Czechs

■ 6. 12. od 20.30 hod.

Chlapec a volavka

■ 7. 12. od 19.00 hod.

Buchty live v kině Kavalírka

■ 8. 12. od 19.00

Film & Drink: Harry Potter a Princ dvojí krve

■ 9. 12. od 15.30 hod.

Tonda, Slávka a kouzelné světlo

■ 9. 12. od 18.00 hod.

Přišla v noci

■ 9. 12. od 20.00 hod.

Oppenheimer

■ 15. 12. od 19.00 hod.

Mexický vánoční míšmaš

■ 16. 12. od 15.30 hod.

Mlsné medvědí příběhy: Na pól!

■ 16. 12. od 18.00 hod.

Chlapec a volavka

■ 16. 12. od 20.30 hod.

Film&Drink: Láska nebeská

■ 19. 12. od 18.45 hod.

LiStOVÁNÍ: Losos v kaluži

■ 19. 12. od 20.30 hod.

Umění jíst a milovat

■ 20. 12. od 19.00 hod.

Film & Pivo: Star Wars: Epizoda IV – Nová naděje

VHS dabing speciál s Antonínem Tesařem a Vitem Schmarzem.

■ 21. 12. od 20.30 hod.

Vánoční speciál: Pár Pařmenů

■ 23. 12.

15.00 Tonda, Slávka a kouzelné světlo

17.00 Film & Drink: Harry Potter a Relikvie smrti – část 1

20.00 Film & Drink: Harry Potter a Relikvie smrti – část 2

■ 22.–24. 1.

SCANDI

MEETFACTORY

Ke Sklárně 3213/15
www.meetfactory.cz

GALERIE MEETFACTORY, GALERIE KOSTKA

1. 12. – 28. 1.

Michele Gabriele:

Walking Our Distance

1. 12. – 28. 1.

Lenka Glisníková: Moment of Seclusion Over the Horizon

DIVADLO

10. 12. Matěj Samec: Dech

11. 12. Julian Barnes: Hukot času

13. 12. Sara Baume: Vyšlapaná čára | derniéra

17. 12. Michel Houellebecq: Serotonin

19. 12. Tomáš Hájek: Dies Irae | host

20. 12. Tomáš Hájek: Dies Irae | host

HUDBA

14. 12. P/ΛST + Cringe Prince + Laokoon

Další koncerty externích promotérů najdete na www.meetfactory.cz.

DIVADLO ORFEUS

Plzeňská 76, Praha 5 – Smíchov
www.orfeus.cz

■ 5. 12. od 19.00 hod.

Volejovky: hrajeme vaše texty – z voleje!

TIP MĚSÍCE

Adventní prohlídky funkcionalistického skvostu se svařákem v ruce

8., 15., 20., 23., 27. a 30. 12. 2023

Zažijte neopakovatelnou podvečerní atmosféru Winternitzovy vily od Adolfa Loose, kterou zkušený průvodci obohatí vyprávěním o pohnutém osudu rodiny, jež k vile neodmyslitelně patří. Zážitek můžete ještě umocnit šálkem svařeného vína na terase a vyhlížet blížící se Vánoce a oslavy Nového roku.

Více informací naleznete na webu www.loosovavila.cz.

- 7. 12. od 19.00 hod.
Zpovědi a odposlechy
- 12. 12. od 19.00 hod.
Anthony Neilson – Lháři
- 14. 12. od 19.00 hod.
Carl Sandburg – Neočekávejte příliš mnoho
- 19. 12. od 19.00 hod.
S.d.Ch. – Hostina pro Jestřába
- 21. 12. od 19.00 hod.
Anthony Neilson – Lháři
- 2. 1. od 19.00 hod.
S.d.Ch. – Hostina pro Jestřába
- 9. 1. od 19.00 hod.
Sam Bobrick a Julie Steinová – Neskutečné zážitky Sheldona a paní Levinové
- 11. 1. od 19.00 hod.
Sam Bobrick a Julie Steinová – Neskutečné zážitky Sheldona a paní Levinové
- 25. 1. od 19.00 hod.
Anthony Neilson – Lháři

JAZZ DOCK

Janáčkovovo nábřeží 3249/2
www.jazzdock.cz

- 2. 12. od 20.00 hod.
Laco Deczi & New York Celula
- 5. 12. od 20.00 hod.
Lash & Grey ft. S.V.A. Trio
- 9. 12. od 22.00 hod.
Groove Dock: Jazz To Dance!
- 16. 12. od 19.00 hod.
Clarinet Factory
- 18. 12. od 20.00 hod.
Jazz Dock Orchestra
- 20. 12. od 20.00 hod.
Lanugo
- 25. 12. od 20.00 hod.
Yvonne Sanchez Band
- 30. 12. od 22.00 hod.
Aneta & The Soul Uncles
- 1. 1. od 21.00 hod.
Rene Trossman & Little Big
- 7. 1. od 20.00 hod.
Jana Koubková Quartet
- 24. 1. od 20.00 hod.
Peter Lipa
- 26. 1. od 22.00 hod.
Soul Ožil
- 30. 1. od 20.00 hod.
Nduduzo Makhathini Trio

Přehled obsahuje výběr
z kulturních programů
a byl zpracován z informací
dostupných k listopadu 2023.

EXTRA TIPY

**KURZ NEGATIVNÍHO
MYŠLENÍ NAPOSLEDY
VE ŠVANDÁKU**
13. 1. 2024

Derniéra unikátní inscenace z pera Bärda Breiena, která vypráví příběh muže, který je po autonehodě upoután na invalidní vozík. Na jevišti se představí Michal Dlouhý, Kristýna Frejová či Apolena Veldová.

**KURZ ČALOUNICTVÍ
V TVŮRČÍM DOMĚ**
14. 1. 2024

Máte doma židli, křeslo nebo snad dokonce pohovku, která není právě v nejlepší formě? Jednodenní workshop s herečkou Marií Štípkovou, která má zároveň vlastní čalounickou dílnu, je vstupem do čalounictví pro všechny, kteří zatím nemají s potahováním nábytku zkušenost.

**SEVERSKÉ FILMY
V KINĚ KAVALÍRKA**
22.–24. 1. 2024

Přehlídka současných severských filmů, která divákům přiblíží rozmanitost aktuální skandinávské kinematografie. Program SCANDI se odehraje v kinech po celé České republice, včetně kina Kavalírka, kde se diváci mohou těšit na severskou podívanou od 22. do 24. 1.

Dům dětí a mládeže Praha 5
Štefánikova 235/11, 150 00 Praha 5
Tel.: 257 323 918, IČO: 45242941
www.ddmp Praha 5.cz, e. útlu: 2700287734/2010
https://www.facebook.com/dumdetiamladezepraha5

DIVADLO V ROZMARÝNKU

Ptačí pohádka

20. 1. 24
10.45–12.15

250 Kč
(za osobu)

Divadelní představení je určeno pro děti 4–10 let,
případně jejich doprovod.
Místo konání: PRAHA 5 DDM Štefánikova 235/11.
Sraz účastníků: v Rozmarýnku.
V ceně zahrnuto: divadelní představení, pedagogický dozor.
Více informací najdete na webových stránkách DDM.

GAUDIUM PRAGENSE

SMÍŠENÝ SBOR

VE SPOLUPRÁCI S KOMUNITNÍM CENTREM
KRISTA SPASITELE NA BARRANDOVĚ
A MUSICA LOCI PRAHA

VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA
KONCERT
RYBOVKA NA BARRANDOVĚ

Program a účinkující:

JAN JAKUB RYBA
ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ

SÓLISTÉ a SBOR
IVANA MICHALOVIČOVÁ | varhany

MICHAELA ŠREINOVÁ | sbormistryně

TOMÁŠ PINDŮR | dirigent

SOBOTA | 6. 1. 2024 | 18:00
KOSTEL KRISTA SPASITELE | Grussova 1274/6 | Praha 5
tram 4, 5, 12, 20: stanice Chaplinovo náměstí

www.gaudiumpragense.cz

SVÁTEČNÍ ATMOSFÉRA

Vánoční jarmark, koncerty i workshopy. Advent na Pětce nabídne bohatý program

Začíná advent. Čas klidu a přípravy na vánoční svátky. Pro křesťany je obdobím duchovního čekání na příchod Ježíše Krista, dobou rozjímání a zklidnění.

Na Pětce se kromě tradičních adventních trhů uskuteční řada akcí, které pomohou zpříjemnit sváteční atmosféru. Chybět nebudou koncerty klasické hudby, workshopy ani akce určené pro rodiny s dětmi a širokou veřejnost a adventní koncerty pořádané městskou částí Praha 5.

Adventní koncerty pořádané radnicí

„Advent je začátkem liturgického roku a jde o dobu radostného očekávání. Praha 5 si u příležitosti letošních Vánoc pro své občany připravila hned několik adventních koncertů. Domnívám se, že to bude pro řadu z nás skvělá příležitost vystoupit z předvánočního shonu, zajít se zklidnit a poslechnout si kvalitní hudbu. Rozhodně je letos z čeho vybírat a koncerty proběhnou i v Košířích nebo na Barrandově,“ zve na koncerty radní Štěpán Rattay (Piráti).

Málokdo ví, že jedno z nejznámějších děl baroka Čtvero ročních dob věnoval Antonio Vivaldi hudebnímu mecenáši hraběti Václavovi z Morzinu, který měl ve svém malostranském paláci kapelu na nebývale vysoké úrovni. Veřejnost se tak může zaposlouchat do tohoto barokního veledíla už ze spatného s Prahou na druhou adventní neděli 10. prosince od 15.00 hod. v kostele sv. Jana Nepomuckého v Košířích. Vystoupí Collegium Pontes Musici pod uměleckým vedoucím houslistou Lubošem Dudkem.

Akce je vhodná i pro rodiny s dětmi. Po koncertu je možnost komentované prohlídky kostela. Tentýž program se uskuteční také 20. prosince v 15.00 hod. v kostele Krista Spasitele na Barrandově.

Na adventních koncertech v Obřadní síni MČ Prahy 5 loni vystoupilo Sexteto Pražského filmového orchestru

Advent v Tvůrčím domě Elišky Peškové

Nový prostor pro živé umění i sousedská setkání si na závěr roku připravil bohatý program. Návštěvníci se v Tvůrčím domě Elišky Peškové mohou těšit na jarmark s originálními vánočními dárky, rukodělné a umělecké workshopy i divadelní představení.

V úterý 5. prosince se do Tvůrčího domu dostaví Mikuláš s anděly a čerty. „Událost začne v 17 hodin a děti i rodiče se mohou těšit na originální setkání s mimořádně sympatickým nejštědřejším svatým, který v případě zájmu děti rád vyzpovídá, pokárá, pochválí i obdaruje,“ láká Vojtěch Nejdlý, vedoucí Tvůrčího domu, a dodává: „Více informací a možnost přihlášení malého hřištníka či hřištnice najdete zájemci na našem webu.“

V neděli 10. prosince od 12 do 18 hodin se v Tvůrčím domě poprvé uskuteční vánoční jarmark, který se sem přesouvá ze svého tradičního dějiště ve Švandově divadle. Příchozím nabídne většinou ručně vyráběné drobnosti, lákavé pochutiny

i dobročinné stánky, kde lze koupit originální vánoční dárky. Jarmark bude také hostit herecký oděvní bazárek, jehož výtěžek bude věnován na podporu seniorů v rámci projektu Ježíškova vnoučata.

Ani v době adventu nebudou chybět rozmanité tvůrčí workshopy. První z nich, věnovaný moderní básnické disciplíně slam poetry, se pod vedením mistra republiky Anatola Svahilce uskuteční v neděli 3. prosince od 14 hodin. V sobotu 9. prosince naváže pěvecký workshop pro začátečníky s vyhledávanou lektorkou Pavlou Fendrichovou.

Barrandovský adventní program

Přestože Komunitní centrum Krista Spasitele na Barrandově oslavilo v listopadu teprve své třetí narozeniny, získalo si své místo v místní komunitě. Stejně jako po celý rok i v prosinci se mohou návštěvníci těšit na bohatý tematický program.

Již ve čtvrtek 7. prosince se v komunitním centru Podpalubí uskuteční retro vystoupení „Když v Praze padá první sníh“. Během večera zazní nestárnoucí

melodie z českých i světových muzikálů a operet v podání hudebního uskupení Muzikanti z české země.

Pro posluchače duchovní hudby si organizátoři na každý adventní týden připravili koncerty umělců hrajících skladby od nejstarších dob až po současnost. Během adventních bohoslužeb v místním kostele každý týden zazní starodávné koráty v koncertním podání Tria Angelica, které se na Barrandově představilo již v loňském roce. Chybět nebudou ani neformální večery s mladými houslisty z Národního divadla s názvem „Hudba, slovo a...“. Návštěvníci se mohou těšit na poutavý komentář přibližující historii skladeb a zákulisí i vtipné glosy, které ukáží, že ani klasická hudba nemusí být vždy „vážná“.

Na Štědrý den místní farnost uspořádá tradiční rodinné odpoledne, v rámci něhož se děti se svými rodiči vydají na společnou cestu za Jezulátkem. Vánoční čas zakončí na svátek Tří králů 6. ledna tradiční Rybova mše vánoční v koncertním provedení souboru Gaudium Pragense a sólistů. ■

Foto: Michal Fairaizl

UNDERGROUNDOVÁ MUZIKA

Deerhoof představí v MeetFactory novou desku

Začátek února bude v MeetFactory patřit kulturní kapele Deerhoof

Ve smíchovské MeetFactory vystoupí v sobotu 9. února kultovní kapela kalifornského undergroundu Deerhoof. Američtí hudebníci, kteří se ve své tvorbě inspirovali raným rock'n'rollem, avantgardním popem, klasickým popem i free jazzem, s sebou do Prahy přivezou svoji novou desku.

Deerhoof vznikli v polovině 90. let v San Franciscu jako DIY noisová kapela, která se díky svému extatickému a neurvalému přístupu postupně stala jednou z nejvlivnějších hudebních formací nového tisíciletí. Skupina za dobu

svého působení odehrála koncerty po celém světě, včetně turné s The Flaming Lips, Sonic Youth či Radiohead. Její vystoupení se obvykle nesou ve znamení živoucích melodií, šťastných náhod a nespoutaného experimentování.

Deerhoof v Praze představí své v pořadí již devatenácté album s názvem *Miracle-Level*, které oslavuje krásu každodenního života a vzdor korporátní nadvládě, válce a nenávisti. Jedná se o vůbec první desku kapely nahranou v hudebním studiu, která je navíc kompletně napsaná v japonštině. ■

MUZIKANTSKÉ ROZLOUČENÍ SE STARÝM ROKEM

Silvestrovské groovy u Vltavy

Oslovit netradičně Silvestra a Nový rok mohou 31. prosince od 21.00 hodin hudební fanoušci ve smíchovském Jazz Docku. Pořádat se zde bude speciální akce, která až do rána nabídne jazz, soul, pop, funk, fusion a groove jazz.

„Silvestrovský speciální koncert bude obsahovat pro každého něco. O zábavu se postarají dvě skvělá hudební seskupení,“ říká k programu dramaturg Jazz Docku Jakub Zítka.

Večer zahájí jedinečný jednočlenný „orchestr“ Circus Ponorka, jež tvoří originální nu-folkovou one man show. Na pódium totiž přijde jediný člověk s akustickou kytarou. Za pomoci elektronických „mašinek“ a dvou mikrofónů poskládá zvuk celé kapely, ve které nechybí bicí, basa, několik kytarových partů, a dokonce pěvecký sbor.

Program bude pokračovat speciálním silvestrovským jam bandem Jazz Dock House Band, který tentokrát doprovodí navíc Jonathan Ramirez Garcia – zpěvák a kytarista. Ten je známý především působením v kapele

Ani na Štědrý den Jazz Dock neutichne. Koncert zde chystá jazzová zpěvačka Elena Sonenshine a její Christmas Trio.

Yvonne Sanchez. Skupinu tvoří přední hráči české hudební scény, zahraje mix známých fusion a neofunkových skladeb, jejichž autoři jsou mimo jiné John Scofield, Medeski, Martin & Wood, Miles Davis. Zazní ale i coversongy ze světa popu a rocku, jako od Depeche Mode, Michaela Jacksona, Radiohead, The Doors nebo Led Zeppelin. ■

NEKROLOG

Zemřel Vratislav Ebr, ikona Arbesova knihkupectví

Vratislav Ebr byl známým pražským spisovatelem, knihkupcem, moderátorem a sběratelem kuriozit. Mnoho let vedl slavné Arbesovo knihkupectví na Smíchově. Zemřel náhle 13. listopadu ve věku 81 let.

Přesné datum svého narození knihkupec Ebr, mezi přáteli přezdívaný Vráťa, vlastně neznal. Jeho strýc Josef Valčík byl jedním z parašutistů zapojených do atentátu na Reinharda Heydricha, kvůli čemuž Vratislav krátce po svém narození přišel o oba rodiče i většinu příbuzenstva. Po válce se ho jako malého kluka ujali manželé Ebroví z Prahy, jejichž jméno pak nesl až do konce života. Své tragické dětství Ebr vyvažoval smíchem a laskavým přístupem ke svým zákazníkům, pro které byl opravdovou ikonou. O své minulosti ale mluvil nerad.

Již od dětství miloval literaturu a láska ke knihám ho provázela celým životem. V mládí se vyučil knihkupcem, v 60. letech vedl Knihkupectví mladých v ulici Na Příkopě. V osmdesátých letech se rozhodl obnovit slávu smíchovského spisovatele Jakuba Arbesa, když po něm nechal pojmenovat místní knihkupectví, v jehož čele stál čtvrt století. „Mým životním krédem byly knihy. Ve čtení se člověk najde, hledá uspokojení a inspiraci. Když ode mne chtěl někdo napsat dedikaci do některé z mých knih, připisoval jsem doporučení do života: Knihy cti-čti!“ řekl loni v rozhovoru pro časopis Pětka. V Literární kavárně Salmovská přes 20 let spolupřádal pořady o knihách.

O předrevoluční době říkal, že sice bylo spousta knih nedostupných, ale i přesto vycházely knihy krásné a hodnotné, samostatně nebo v knižních klubech. „Četlo se a bylo i více času na čtení a sledování knižních novinek, dnes je všechno uspěchané,“ uvedl.

Ebr byl dlouholetým obyvatelem Prahy 5, v Radlicích strávil půl století svého života. Svým vzpomínkám a historkám z metropole věnoval také část ze svých knížek, kterých za svůj život napsal více než pět desítek. Přestože nebyl historikem, bavilo jej podle jeho slov vyjadřovat své pocity, názory a vzpomínky. Poslední z nich, s názvem Zorničky z Prahy, vyšla v roce 2022. ■

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

Myslivci, gender i ekologie. Do Portheimky míří neobvyklá výstava

Smíchovská galerie Portheimka hostí od 2. prosince do 15. ledna výstavu věnovanou mysliveckému realismu. Jde o skupinovou expozici třiceti tří umělců, kteří jsou s tímto netradičním uměleckým směrem různorodým způsobem spojeni.

Myslivecký realismus v sobě přirozeně zahrnuje celou škálu témat, námětů a vizí, z nichž některé svádí k morbidním až dekadentním uměleckým výtvorům. Autoři humorem podkreslenou temnotu aplikovali rovněž na vizuální podobu plakátu, kdy propojení metalové estetiky s mysliveckou kulturou má svůj skrytý význam navzdory tomu, že se tato kombinace může jevit jako absurdní. Na první pohled nesourodý mix umělců překvapí komplexností aktuální umělecké scény, kdy se hranice mezi jednotlivými styly rozplynuly a z umění se stal jeden velký ekosystém.

„Letohrádek Portheimka byl vystaven kus za městem jako letní sídlo architekta Dientzenhofera. Dnes jde o jedinečný barokní skvost v samotném centru Smíchova, původně však šlo o místo letního odpočinku, ke kterému dříve patřila zábava, tudíž i hon za zvěří. Věřím, že výstava s mysliveckou tematikou do letohrádku zapadne a Chemistry Gallery tak opět prověří, že do historických budov patří i neotřelé současné moderní umění,“ říká radní Štěpán Rattay (Piráti). Návštěvníci výstavy budou mít možnost

Myslivecký realismus v sobě zahrnuje řadu témat, od umění až po dekadenci

zhlédnout výjevy, jež odkazují na stále více opomíjenou klasickou akademickou malbu. Tato „tradiční“ umělecká oblast je v expozici stavěna do konfrontace s díly, jež se naopak mohou řadit do post-internetu, konceptuálního umění či moderního sochařství. Mezi témata, jimž se výstava věnuje, patří i sociální a genderová problematika či ekologie. Samotní umělci používají myslivectví jako metaforu k vyjadřování mnohem komplexnějších témat, jako například kritický pohled na šovinistickou symboliku lovu, kdy je zvykem se vyfotit se svou trofejí a „pochlubit se“.

Myslivost vyjadřují i přes imaginární světy a mytologická témata. Nejstarším uměleckým námětem je ostatně lov. První prehistorické malby v jeskynních komplexech Altamiry a Lascaux zobrazovaly právě lov a dodnes je toto téma aktuální – jen již není tolik jednoznačné, kdo je lovec a kdo kořist. V chaosu uspěchané doby, která přináší stále nové technologické převraty, je mnohem obtížnější rozhodnout, co za umění považovat lze a co je jen stroje vygenerovaný obraz. ■

Více informací naleznete na www.portheimka.cz.

FILMOVÁ TVORBA

Kino Kavalírka láká na Film&Drink

Kdo někdy nezatoužil ochutnat při sledování filmů o Harrym Potterovi pověstný bradavický máslový ležák nebo mytický nápoj lásky? Kino Kavalírka pro své návštěvníky nabízí možnost rozšířit si filmové zážitky v sérii projekcí Film&Drink. K promítání vybraných snímků každý měsíc připravuje tematické nápojové menu. V ceně lístku kromě samotné projekce návštěvníci mají i tři nápoje vymyšlené speciálně pro daný film, a to v alkoholické

i nealkoholické variantě. Úspěšná série akcí bude pokračovat i v prosinci, diváci se mohou těšit jak na filmy a nápoje ze světa čar a kouzel na projekcích Film&Drink: Harry Potter a Princ dvojí krve a Harry Potter a Relikvie smrti (část 1 i část 2), tak i na kombinaci romantiky na plátně a tematických drinků připravených pro snímky Před úsvitem, Láska přes internet nebo Láska nebeská. V prosinci kromě toho kino chystá i program Film&Pivo: Star Wars:

Filmová nabídka zahrnuje i snímky z Harryho Pottera

Epizoda IV – Nová naděje a láká jak na výběr pivních speciálů, tak na VHS dabing speciál s Antonínem Tesařem a Vitem Schmarzem.

Lístky na projekce Film&Drink, stejně tak jako další informace i kompletní program kina najdete fanoušci na webu kinokavalirka.cz.

SPOLEČNOST

PÉČE O KRAJINU

Trávníky a skalní výchozy mění okolí zlíchovského kostela

Kostel svatého Filipa a Jakuba na pražském Zlíchově je oblíbenou zastávkou nejen díky své historii, ale i krásným výhledům na řeku Vltavu. V posledních letech však toto místo začalo pomalu pustnout a zarůstat náletovými dřevinami. Znečišťovaly ho také odpady a černé skládky. Vzhledem k tomu, že jde o lokalitu na skalním výchozu lemovanou prudkým svahem a skalní stěnou, je péče o ni velmi komplikovaná.

Od roku 2022 zde však probíhá projekt „Trávníky a skalní výchozy u zlíchovského kostela“, který má proces degradace zastavit. Snaží se zlepšit stav stávajících biotopů a přeměnit je na biologicky hodnotnější stanoviště. Cílem je vybudovat úzkolisté suché trávníky, které tvoří mozaiku s širokolísnými suchými trávníky a jež doplňují skupiny keřů a soliterní stromy. Lokalita se díky těmto proměnám stane přívětivější pro bezobratlé živočichy i drobné obratlovce, kteří právě takové prostředí, jako jsou teplomilné suché trávníky, vyhledávají.

Kolem zlíchovského kostela se proto „uklízelo“. Odborníci provedli například seč a odvezli biomasu, narušili drny a vybudovali

Okolí kostela se významně mění k lepšímu

obnažené „plošky“, kde se budou moci uchytit i slabší druhy rostlin, a vyřezali náletové a invazní dřeviny. Ne však plošně. Některé na místě nechali, aby zachovali lokalitu atraktivní pro ptactvo i drobné živočichy, kteří v keřích a stromech nacházejí potravu a úkryt. V rámci projektu, jež financovalo hlavní město Praha, byly vyřezány také akáty. Letos v prosinci projekt končí a jeho autoři doufají, že pomohou k rozvoji i místní fauny. ■

Foto: René Volfík

JUBILEA

Slavíte výročí svatby, významné životní jubileum nebo narození potomka? Napište nám o tom!

▲ OSMDESÁTINY

Krásné 80. narozeniny oslaví 12. prosince paní Pavlína Bulínová. Pochází z rodiny Smíchovců a v této čtvrti také prožila svoje dětství a mládí. Chodila na základní školu ve Vltavské ulici a maturovala na střední škole Na Santošce. Po absolvování Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy se provdala na druhý břeh Vltavy, ale po čtyřech desetiletích se zase vrátila na Pětku, tentokrát do Košíř. Zde žije už třináct let a stěhovat se nechystá, i když její srdce patří hlavně Smíchovu. S fenkou Žofinkou tráví svá odpoledne u Vltavy, v parku na Cibulce či na Kavalírce, které miluje. Spoustu dalších slunných dní nejen na Smíchově jí přejí dcera Karolína, syn David a také redakce časopisu Pětka!

▲ DEVADESÁTINY

Požehnané 90. narozeniny oslavil 1. října pan Zdeněk Mašata. Narodil se v Divišově jako nejmladší z dětí do rodiny místního stavitele, která se později přestěhovala do Kadaně. Po studiích na zemědělské škole a stavební průmyslovce pracoval jako stavební technik a později jako provozní náměstek Technických služeb v Karlových Varech. Po narození vnučky Denisy se v roce 1997 rodina přestěhovala do Prahy 5, kde v Košířích žije dosud. Pan Mašata celý život sportoval, byl trenérem odbíjené a také lyžoval. Jeho koníčkem bylo i cestování. Svůj život věnoval rodině. K významnému jubileu srdečně gratulujeme!

Vzhledem k zákonu o ochraně osobních údajů, který nám neumožňuje získávat informace o jubilantech z jiných zdrojů, je nutné, abyste nás na významné výročí svých blízkých upozornili sami. Děkujeme.

Pokud budete mít zájem, abychom vás do naší rubriky „Jubilea“ zařadili, kontaktujte nás na e-mailu: redakce@praha5.cz.

VOX POPULI

Vážení čtenáři, přinášíme výběr z vašich dotazů, které píšete prostřednictvím www.praha5.cz, Facebooku a Instagramu.

Dobrý den,

jsme důchodci a máme léta pronajatý menší byt od MČ Praha 5. Nájem platíme třicet let pravidelně. Rádi bychom bydlení změnili, kde nám poradí?

Úřad letos 1. listopadu otevřel novou kancelář na adrese Štefánikova 13/15 (čekárna naproti kanceláři ombudsmana). Nazývá se kontaktní místo pro bydlení. Otevírací hodiny jsou každé pondělí mezi 8. a 17. hodinou a rádi vám poradí. ■

Dobrý den,

bydlíme v ulici Pod Vidoulí a máme dlouhodobě problém s parkováním. Na chodníku je to zakázané a ve vozovce je to nepřijemné s ohledem na projíždějící vozidla i autobusy. Dostáváme často pokuty. Přitom ve spodní části této ulice mají povoleno parkovat na chodníku. Co policista, to jiný názor na způsob parkování.

Na základě vaší žádosti na příslušném odboru se musí zahájit řízení o možnosti parkování na chodníku v celé ulici. Dále se chodník upraví tak, aby zůstal správný rozměr pro pěší, obrubníky se montují tzv. sklopením a propočítá se tabulkově šířka vozidla. Toto zajišťuje odborná firma. ■

Dobrý den,

bydlím ve starém činžovním domě a jeho vnitroblok jsme si upravili na krásnou zahradu k odpočinku. Bohužel se s ostatními nájemníky nemůžeme dohodnout, kam umístit kompostér, dokonce jsme se o tom na schůzi SVJ pohádali. Můžete nám, prosím, poradit?

Určitě to není problém jen u vás. Kde by měl být kompost umístěn, není nikde ve stanovách jasně napsané. Vyžaduje to jen trpělivost a vůli se domluvit se sousedy. Věřím, že najdete společné řešení ke spokojenosti všech obyvatel domu. ■

Odpovědi pro rubriku Fórum připravil ombudsman Prahy 5 **Svatopluk Bartoň**, svatopluk.barton@praha5.cz.

Velkoobjemové kontejnery

CO DO VELKOOBJEMOVÉHO KONTEJNERU PATŘÍ?

Rozhodně ANO: starý nábytek, koberce a linolea, zrcadla, umyvadla, vany a WC mísy, staré sportovní náčiní, autosklo a kovové předměty.

Rozhodně NE: živnostenský odpad, nebezpečný odpad (např. autobaterie, zářivky, barvy, rozpouštědla, motorové oleje a obaly od nich), bioodpad, stavební odpad, dále pak pneumatiky, elektrospotřebiče, televizory a PC monitory, počítače, lednice, mrazáky a sporáky.

Další informace poskytuje:

Odbor správy veřejného prostranství a zeleně MČ Praha 5.

Kontaktní osoba: Milan Tikal, DiS., tel.: 257 000 307, e-mail: milan.tikal@praha5.cz.

Datum	Stanoviště
1. 12. – 2. 12.	Urbanova – parkoviště pod č. 20
8. 12. – 9. 12.	Pechlátova – u č. 16
15. 12. – 16. 12.	Ke Smíchovu – mezi ul. Lipová alej a V Zálesí
22. 12. – 23. 12.	Nádražní – proti č. 68
29. 12. – 30. 12.	V Cibulkách × Na Výši
5. 1. – 6. 1.	Butovická × Pod Vidoulí – parkoviště
12. 1. – 13. 1.	Zahradníčkova × Brdlíkova
19. 1. – 20. 1.	Na Pomezí – u č. 4
26. 1. – 27. 1.	Musílkova × Schodová

Kontejnery budou přistaveny v pátek vždy od 16.00 do 20.00 hodin a v sobotu vždy od 10.00 do 14.00 hodin.

Na každém stanovišti bude kontejner přistaven pouze ve vymezeném časovém úseku podle harmonogramu. Na stanovišti bude přítomna obsluha, která bude koordinovat ukládání odpadů a zajistí, aby případně využitelné odevzdané odpady bylo možné předat k dalšímu využití. Obsluha VOK bude vybavena fotoaparát a veškerá jednání mimo nastavená pravidla budou zdokumentována a v případě nutnosti předána městské policii.

Rozpis
na prosinec 2023
a leden 2024 sledujte
na www.praha5.cz

Datum	Stanoviště	Čas
1. 12.	U Mrázovky × Na Cihlářce	14.00–18.00
5. 12.	Na Pomezí – u č. 4	14.00–18.00
6. 12.	U Smíchovského hřbitova × K Vodojemu	14.00–18.00
7. 12.	Gabinova – slepá část	14.00–18.00
8. 12.	Butovická × Mezi Lány	14.00–18.00
12. 12.	Zahradníčkova – proti č. 16 (u čerpací stanice)	14.00–18.00
13. 12.	Grussova – za separací	14.00–18.00
14. 12.	Borského – parkoviště u supermarketu	14.00–18.00
15. 12.	Zapova – proti č. 12	14.00–18.00
18. 12.	Svornosti × Pod Tratí	14.00–18.00
19. 12.	Werichova – proti č. 17	14.00–18.00
20. 12.	V Remízku × Voskovcova	14.00–18.00
21. 12.	U Nikolajky – za stadionem u separace	14.00–18.00
22. 12.	Štěpařská × Šejbalové – parkoviště	14.00–18.00
27. 12.	Pražského u č. 608	14.00–18.00
28. 12.	Plzeňská × U Zámečnice – parkoviště	14.00–18.00

Kontejnery budou přistaveny vždy ve stanovenou dobu.

Objemné odpady je možné předávat také ve sběrných dvorech hl. m. Prahy.

Na území MČ Prahy 5 je to sběrný dvůr v ulici Puchmajerova (tel.: 731 142 348).

Provozní doba: pondělí–pátek 8.30–18.00 hodin (8.30–17.00 hod. v zimním období), sobota 8.30–15.00 hodin.

Další informace vám poskytne Milan Tikal z ÚMČ Praha 5, Odbor správy veřejného prostranství a zeleně, tel.: 257 000 307, e-mail: milan.tikal@praha5.cz.

MOBILNÍ SVOZ ELEKTROODPADU

**SPOTŘEBIČE ODNESEME PŘÍMO
Z VAŠÍ DOMÁCNOSTI ZDARMA**

Apple App Store

Google Play

Objednejte si svoz pomocí aplikace
nebo na tel.: 234 235 236

Děkujeme, že chráníte životní
prostředí a šetříte přírodní zdroje.

VĚTŠINA ELEKTRONICKÝCH CIGARET V PRAZE KONČÍ V KOMUNÁLNÍM ODPADU

Téměř 80 procent kuřáků jednorázových elektronických cigaret v Praze, Středočeském a Plzeňském kraji vyhazuje použitá zařízení do komunálního odpadu.

Jen malé procento z nich odnáší vybité vaporizéry zpět do trafiky nebo do sběrných nádob určených pro ekologickou likvidaci, vyplývá to z průzkumu společnosti Ecobat. Použité přístroje končí v komunálním odpadu i přesto, že více než 50 procent dotázaných ví o bateriích s obsahem nebezpečných látek, které se v elektronických cigaretách ukrývají. „Rada zní: Baterii nevyndávejte. Stačí elektro cigaretu správně vytřídit. Pokud nevíte, kam s ní, tak ji doneste do obchodu či trafiky, kde jste ji koupili. Tam budou mít i sběrné nádoby, do kterých vybitý přístroj můžete vhodit. Chybu ale neuděláte, ani když e-cigaretu hodíte do kontejnerů určených pro malá elektrozařízení,“ radí marketingová ředitelka společnosti Ecobat Kateřina Vránková.

KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: ESTER, JNR, KOKU, LOCIKA, SKOBLA	VÝZVA K TICHU	ORGÁN ZRAKU	1. DÍL TAJENKY	BOSCHOVY INICIÁLY	NĚMECKÁ ŘEKA	ORIENTÁLNÍ CUKRO- VINKA		2. DÍL TAJENKY	ČÁST ŽÁROVKY	LEKNUTÍ
POPRAŠEK (ŘÍDCE)							AMATÉRSKÁ VOLEJ- BALOVÁ LIGA (ZKR.)			
NÁŠ BYVALÝ KOULAR							ŘEMENÍ			
							MOŽNÁ (KNIŽNĚ)			
TEDY (NÁREČNĚ)				PLATIDLO Z POHÁDEK JAPONSKÁ OBJEMOVÁ MÍRA						
	LUTEINI- ZAČNÍ HORMON (ZKR.)	INIC. HEREČKY KŘENKOVÉ SPISOVÁ ZNAČKA			WSAKOVÁNÍ VODY DO HORNIN RUSKÝ SOUHLAS					V POŘÁDKU (HOVO- ROVĚ)
DOBROTA							VZOREC OXIDU CINÁTEHO SEVERŠTÍ PAROHAČI			
DOMÁCKY HANA						SPLYNUTÍ TOKU				
						OBUV				
	BOXERSKÁ PORÁŽKA PŘED LIMITEM	CHEM. ZN. ZLATA JMÉNO PROZAIKA PAVLA			FRAN- COUZSKÝ DOBRY CVOK (SLANGOVĚ)				CITO- SLOVCE ODPORU	SLOVENSKY JISTĚ
PROUD (BÁSNICKY)				SETRVATI						
				TEĎ						
NAŘÍKATI							FILMOVÉ STUDIO (ZKR.)			
							3. DÍL TAJENKY			
OKOLKY							ANGL. ORECH OZNAČENÍ ŽEL. VOZU JAPONSKA			
	VYSOKÁ MÍRA NADÁNÍ	SLOVENSKÉ PŘITAKÁNÍ NA ÚČET				DĚTSKÁ HRAČKA NA PRO- VÁZKU SMYČKY				
OBLEVA					ZKRATKA BÝV. OKRES. NÁ- ROD. VYBORU VYRÁBĚNÝ SKANIM				KAŠPAŘI	JMÉNO LYŽAŘKY LEDECKÉ
SLOVENSKÉ PŘIROV- NÁNÍ				ÚKRYTY						
				ORGANICKÁ SLOUČE- NINA						
POHÁDKA BRATŘÍ GRIMMŮ							ANTOUŠEK			
							ANGL. KLÍČ			
STŘEVNÍ NÁLEV						CHUŤ (ZAST.)				
						KÓD MIKRO- NÉSIE				
TESLOVY INICIÁLY			ROZSEV PATOGEN- NÍHO MIKRO- ORGANIZMU V TĚLE							
UKAZOVACÍ ZÁJMENO			KOUŘE					EVROPAN		

Tajenku prosincového dvojčísla pošlete nejpozději do 23. prosince 2023 buď e-mailem na: redakce@praha5.cz s předmětem Křížovka, nebo písemně na adresu:

MČ Praha 5, Pětka, nám. 14. října 1381/4, 150 22 Praha 5
(na obálku uveďte „Křížovka“).

Tři výherci získají dárek od MČ Praha 5, který si mohou vyzvednout na Úřadu městské části Praha 5, Štefánikova 13, 15, 150 00 Praha 5, oddělení PR, tiskové a protokolu, kancelář č. 422, 4. patro.

Správné znění tajenky minulého čísla:

Ať mír dál zůstává s touto krajinou

Výherci listopadové křížovky:

Jarmila Machálková,
Marta Hermanová a Jiří Martinek

Blahopřejeme!

Měsíčník MČ Praha 5

Periodický tisk územního
samosprávného celku
Městské části Praha 5

• VYDAVATEL:

Městská část Praha 5
nám. 14. října 1381/4
150 22 Praha 5
www.praha5.cz
Tel.: 234 378 111, 257 000 111
IČO: 00063631

• OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ:

Obecní zpravodaj

• ŠÉFREDAKTORKA:

Šárka Mrázová

• REDAKČNÍ RADA:

Linda Neubergová (předsedkyně), a dále
členové: Jan Bartoň, Jaroslav Pašmík,
Michaela Šarochová, Ema Stašová,
Martina Muziková, Jan Kavalírek, Josef
Endal, Jan Panenka

• KONTAKT:

E-mail: redakce@praha5.cz
www.ipetka.cz

• DISTRIBUCE:

Česká pošta, s. p.

• NÁKLAD:

48 000 výtisků

• DEN VYDÁNÍ:

4. 12. 2023

• UZÁVĚRKA DALŠÍHO ČÍSLA:

23. 12. 2023

• TISK:

Triangl, a. s.

• EVIDENČNÍ ČÍSLO: MK ČR E 11128

Vydavatel nenese odpovědnost za jakékoli
materiály reklamního či jiného charakteru
vložené do časopisu.

Zveřejněné příspěvky nemusejí vyjadřovat
názor redakce.

Za věcnou správnost textové části
odpovídají autoři.

Autorem nesignovaných textů je redakce.

Nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Pokud není uvedeno jinak,
jsou fotografie ilustrační.

Fotografie na titulní straně:
René Volfík

NEDOSTALI JSTE PĚTKU DO SCHRÁNKY?

Napište nám na:
redakce@praha5.cz

OHLEDNUTÍ ZA LISTOPADOVÝM DĚNÍM

Foto: MČ Praha 5

▲ PAMÁTNÍK SPISOVATELE PEROUTKY

Obyvatelé Prahy 5 se v parku Porthheimka mohou těšit z nového památníku. Připomíná osobnost jednoho z nejvýznamnějších představitelů české předválečné demokratické žurnalistiky, spisovatele, dramatika a novináře Ferdinanda Peroutky. Jeho typickým znakem byla dýmka. A právě ona se stala i motivem vítězného návrhu památníku. Autorem uměleckého díla je mladý architekt Radek Talaš (na snímku). Pojmenoval ho podle Peroutkovy knihy Jací jsme, protože tato otázka je pro českou společnost podle něj stále aktuální.

Foto: Veronika Eichler

▲ DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ

Zástupci radnice uctili památku válečných obětí. Pietní položení věnce se konalo na nám. Kinských v předvečer Dne veteránů a obětí válek. Ten připomíná ukončení první světové války a její oběti, ale také padlé v dalších válečných konfliktech.

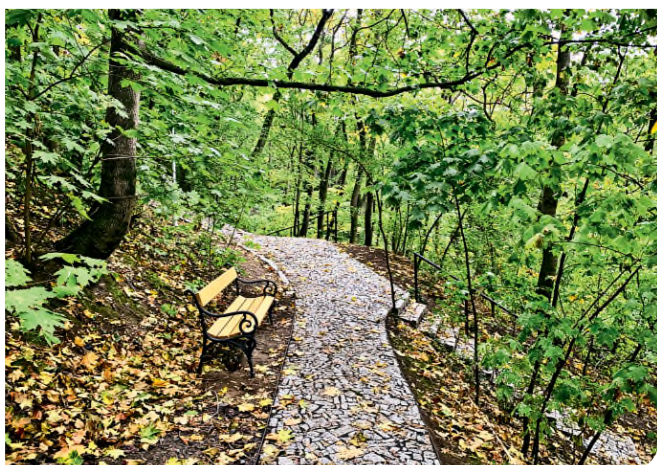

Foto: Veronika Eichler

▲ MRÁZOVKA V NOVÉM

Městská část dokončila revitalizaci smíchovského parku Mrázovka. Obnova přinesla lepší pěší propustnost celým parkem, odstranění bariér, citlivé použití kvalitních přírodních materiálů a doplnění mobiliáře.

Foto: Veronika Eichler

▲ MEDAILE ZA ZÁSLUHY

Zástupci radnice ocenili městské a státní policisty, hasiče a zdravotnické záchranáře působící na území Prahy 5. Dvaceti z nich, kteří v letošním roce vzorně plnili své služební povinnosti nebo se vyznamenali mimořádným činem, předali medaili za zásluhy.

Foto: Veronika Eichler

▲ STROM OLGY HAVLOVÉ

V parku Porthheimka se za účasti starostky Radky Šimkové uskutečnilo malé hudební soaré jako připomínka nedožitého 90. narozenin Olgvy Havlové. Setkání zorganizovali zástupci Nadace Olgvy Havlové a o. p. s. Dialog Jessenius, který podporuje prevenci rakoviny a péči o onkologické pacienty.

Foto: Michal Fairaizl

◀ ADOPTIVNÍ MATKA Z PRAHY 5

„Láska se nedělí. Láska se násobí.“ To je motto nové kampaně, kterou spustil Magistrát hlavního města Prahy na podporu náhradního rodičovství. Jednou z pěstounek je Veronika Gorolová, která bydlí s rodinou na Pětce. Dvojčata s maminkou jsme přivítali i u nás na radnici.